

Upravništvo: Ljubljana, Pucinska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelki: Ljubljana, Pucinska ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglaševanje v tujini: UPI S. A. MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.479, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti. Cor. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Mesečna naročnina 25 lit.

Uredništvo:

Ljubljana — Pucinska ulica št. 5
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

Erfolgreiche deutsche Gegenangriffe in der Normandie

Abwehrschlacht grössten Ausmasses — Feindlicher Grossangriff gegen den Raum südlich Florenz begann Feindangriffe in Galizien blutig zusammengebrochen

Aus dem Führerhauptquartier, 26. Juli.
Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:
Im Verlauf der schweren Kämpfe südlich Caen gelang es dem Feind, eine westliche Strasse Caen—Falaise in der Nähe von St. Pierre-Mercy zu durchbrechen und weitere Infanterie- und Panzerkräfte nachzuführen. Unsere fanatischer kämpfenden Truppen verhinderten jedoch jedes Ausweiten der feindlichen Einbrüche und trafen dann in den Nachmittagsstunden zum Gegenangriff an. Nach erbitterten Kämpfen waren am Abend die alten Stellungen wieder voll in unserer Hand. Die Verluste des Feindes sind hoch. 18 Panzer wurden abgeschossen.

Auch nordwestlich St. Lo tobt eine Abwehrschlacht grössten Ausmasses. Nachdem die ersten feindlichen Angriffe, die unter starker Artillerie- und Luftwaffenunterstützung vorgetragen wurden, abgewiesen waren, gelang es dem Feind an einigen Stellen in unsere Front einzudringen und die Strasse St. Lo—Periers nach Südwesten zu überschreiten. Gegenangriffe sind im Gange.

Seit den heutigen Morgenstunden haben die Kämpfe mit grosser Wucht auch auf den Raum nördlich Periers übergegriffen. Schlachtfelder griffen feindliche Bereitstellungen im Landekopf mit gutem Erfolg an und beschädigten vor der Küste ein grosses Transportschiff schwer. In Luftkämpfen wurden 11 feindliche Flugzeuge abgeschossen.

Im südfranzösischen Raum wurden wiederum 110 Terroristen im Kampf niedergemacht.

Schweres V-1-Vergeltungsfeuer liegt weiterhin auf dem Grossraum von London. In Italien hat der Grossangriff gegen den Raum südlich Florenz begonnen. Der erwartete Durchbruch ist dem Gegner nicht gelungen. Erst nach schwersten Kämpfen und unter besonders hohen Verlusten konnte er geringen Geländegewinn erzielen. Weitere Angriffe gegen unsere neuen Stellungen wurden zerschlagen. Nördlich Arezzo und beiderseits des Tiber scheiterten feindliche Angriffe unter Abriegelung örtlicher Einbrüche. An der Adriatischen Küste trat

der Feind erneut zum Angriff an. Heftige Kämpfe sind dort noch im Gange.

Kampffahrten der Kriegsmarine beschädigten vor der westitalienischen Küste zwei britische Schnellboote.

Bei Angriffen auf Nachschubgeleite in der Aegäis brachten Sicherungsfahrzeuge der Kriegsmarine, Bordflak und Jagdflieger von 15 angreifenden Bombern 7 zum Absturz.

In Galizien brachen zwischen dem oberen Dnjestr und Lemberg zehnte von Panzern unterstützte Angriffe der Sowjets blutig zusammen. Im Stadtgebiet von Lemberg warfen unsere Truppen den Feind im Gegenangriff zurück.

Im Abschnitt einer Armee wurden in der Zeit vom 14. bis 23. Juli 553 feindliche Panzer abgeschossen. Hierbei hat sich die hamburgische 20. Panzergrenadier-Division unter Führung von Generalleutnant Jauer besonders ausgezeichnet.

Im Kampfraum zwischen oberen Bug und Weichsel gewann der Feind gegen den San und den Raum von Lublin weiter Boden. Südöstlich Lublin wurden dagegen alle feindlichen Einbrüche zerschlagen.

Zwischen Brest-Litovsk und Grodno, sowie östlich und nördlich Kauen scheiterten alle feindlichen Durchbruchversuche an der zähen Abwehr unserer Divisionen.

Auch an der Front zwischen Dünaburg und dem Finnischen Meerbusen errangen unsere Truppen gegen alle Durchbruchversuche der Bolschewisten einen vollen Abwehrerfolg. 47 feindliche Panzer wurden dort abgeschossen.

Hauptmann Weissenberger, Gruppenkommandeur in einem Jagdgeschwader, errang an der Ostfront seinen 200. Luftsieg.

Feindliche Bomberverbände griffen Orte in West- und Südostdeutschland an. Besonders in Stuttgart entstanden durch einen erneuten Terrorangriff Schäden und Personalverluste.

Einzelne feindliche Flugzeuge warfen ausserdem Bomben auf das Gebiet der Reichshauptstadt und auf Orte in Ostpreussen.

Luftverteidigungskräfte brachten 51 feindliche Flugzeuge zum Absturz.

Boji v Italiji

Berlin, 26. jul. Mednarodni poročevalski urad javlja o boji na italijanskem bojišču: Tudi včeraj je prišlo na vsem italijanskem bojišču le do obojestranskih izvidniških sunkov ter manjših angloameriških napadov. Na zapadnem krilu so se odmaknile nemške čete, ki so bile še južno od Arna na severno obrežje reke. Pri tem je prišlo do manjših spopadov, v katerih pa so doletele Američane razmeroma velike izgube. Nikjer se jim ni posrečilo, da bi motili nemške premike. Na področju južno od Firenze se še nadalje zbirajo britanske sile. Pri tem je prišlo včeraj dopoldne do resnih bojov, o katerih pa še ni nobenih podrobnejših poročil. Proti cesti, ki vodi iz Montecatini proti severozapadu, so izvedli Angličani včeraj več sunkov, nemške zaščitnice pa so jih v hudih bojih odbile. Na vzhodni obali reke Tibere so očistile nemške čete prejšnjega dne doseženi vtor angloških čet z odločnim protinapadom. Stara obrambna boja črta je bila tam povsod obnovljena. Slično so potekle vojne operacije ob jadranski obali, kjer je opaziti zastoj v napadanju britanskih oddelkov. Do omebe vrednih dogodkov na tem odseku ni prišlo. Vse vzhodno krilo bojišča je v močnem topniškem ognju.

Mussolini italijanskim divizijam v Nemčiji

Milan, 26. jul. O priliki svojega obiska v Nemčiji je Mussolini nagovoril častnike in vojake divizije »Monte Rosae«, ki se bo kot prva vrnila v Italijo v borb.

Mussolini je dejal: »Vi se boste poleg maloštevilnih Evropejcev borili proti narodu Afrike, Azije in Amerike ter plačanim vojakom brez idealov.« Duce je označil divizijo za temeljni in vokalni steber novozgrajene italijanske armade. »Živeli ste med zavezniki nemškemu narodu, ki ste se mogli prepričati, da zaslužijo zmago ne le zaradi moči svojega orožja, temveč tudi zaradi svoje discipline, navdušenja in zaradi svoje neprekosljive požrtvovalnosti.« Pri obisku divizij »Italiae«, »San Marco« in »Vittorio« se je Mussolini zadovoljivo izrazil o njihovem stanju ter je dejal o padcu Rima: »Rim, ki je v stoletjih svoje zgodovine sledil zmagovallnim konzulom, ima danes med svojimi zidovi element brez kulture. Če nas to na eni strani žalosti, je to vendar na drugi strani vzpodbuda za ponovni dvig.«

Papežovo svarilo pred komunisti v Italiji

Helsinki, 25. julija. »Aftonposten« se bavi v uvodniku s papeževim svarilom pred komunistično nevarnostjo v Italiji, ki prevladuje po vseh deželah, ki so jih zasedli zavezniki. Se samo dejstvo, izjavlja »Aftonposten«, da se je čutil papež dolžnega podati takšno izjavo, dokazuje, kaj mislijo v Rimu o novih gospodarih.

Švica v sedanji vojni

Bern, 25. jul. Zvezni predsednik Dr. Stampf je imel v nedejo v Domachu (kanton Solothurn) o priliki svečanosti v spomin na bitko pri Domachu govor. Prav v tej zgodovinski dobi, tako je izjavil predsednik, ko je bilo več narodov proti njihovi volji zapletenih v vojno in izpostavljenih najtežjim preizkušnjam in ko tudi nam niso priznale skrbi, ali ne bo tudi naš narod prišla slična katastrofa, je potrebno, da se spomnimo na lastne sile. Pri vseh teh razdirljivih silah, ki so se razvile v tej novi vojni, ne bi bilo čudno, če bi se pojavil dvom v uspeh lastnega odpora. Takšen dvom pa najzla preprečimo, če se spomnimo na zgodovino, ki je polna dokazov, kaj zmora svobodoljubljen in hraber narod ob uri največje nevarnosti za obstoj njegove svobode in neodvisnosti. Ne smemo se predati nenotnosti in prepričljivosti. Polčaji, v katerega nas je dovela ta vojna, to kratkoma ne dovoljuje. Nad vsem razlikami in političnih, socialnih in gospodarskih razlikah moramo imeti vedno pred očmi vsjo celoto. Med narodom in oblastmi ne sme nastati noben prepad. Vlada se mora zanositi na narodovo disciplino. Narod pa mora zaupati svoji vladi, da ne omejuje njegovih pravic in svobodnih bolj, kakor je to potrebno za ohranitev skupnosti in njegovega blagostanja. Zvezni svet mora apelirati na to zupanje, ker mu ohranitev raznih koristi ne dovoljuje vedno, da bi razjenzaval svoje prepovedi in ukaze pred širšo javnostjo. Ne oziirajmo se preveč na inozemske vplive. Ti so predvsem propagandnega značaja ter ne služijo Švici, marveč zasledujejo povsem druge cilje.

Polečaj Turčije

Ankara, 26. jul. »Tasviri Efkiar« se bavi s člankom washingtonskega časopisa »Evening Star« o zadržanju Turčije ter navaja ugotovitve ameriškega časopisa, da ni pričakovati ameriškega vstopa v vojno, ker so Turčijo nezadostno zalagali z orožjem. Ta izjava, tako pripominja turški list, dokazuje, da Turčija ne more v vojno z materialom, ki ga sedaj ima. Upati je, da bodo tudi ostali ameriški časopisi zavzeli enako stališče kakor »Evening Star« ter da ne bodo več razpravljali o vstopu Turčije v vojno.

Bukarešta, 26. jul. Turčija, ki jo danes pozivajo, da opusti svojo nevtralnost, ne more preiti preko poljskega primera, tako izjavlja Seicaru v listu »Curentul« glede oruške politike Jasno je, da zahteva danes Anglija od Turčije ukrepe, ki bi jo nujno zapletli v vojno. Angloameriška diplomacija razpravlja pri tem s Turčijo o problemu doživljanja miru, pri katerem bo igrala ojačena Sovjetska zveza odločilno vlogo na južnovzhodnem področju. Pri tem poudarjajo, da bi imela Turčija težak položaj na pram zmagoviti sovjetski zvezi, če bi ostala izven vojne.

Seicaru zastopa nasprotno mnenje, da bi imela Turčija na vsak način težak položaj v primeru zmage Sovjetske zveze. »Ali lahko morda prisilijo zmagovito Sovjetsko zvezo, da spoštuje sprejete obveznosti? Kako Sovjetska zveza »zpolnjuje obveze, kaže že okoliščina, da nameravajo boljševiki vdreti v Poljsko.«

Uspešni nemški protinapadi v Normandiji Obrambna bitka največjega obsega — Pričetek sovražnega velenapada na področje južno od Firenc — Sovražni napadi v Galiciji so se krvavo izjalovili

Führerjev glavni stan, 26. jul. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

V težkih bojih južno od Caena je uspešno sovražniku vdreti zapadno od ceste Caen—Falaise v naše postojanke ter postopoma v borbo nadaljevati pehotne in oklopniške sile. Naše fanatično se boreče čete so onemogočile vsako povečanje sovražnih vdorov ter so pričele v popoldanskih urah s protinapadi. Po ogorčenih bojih so bile stare postojanke zopet popolnoma v naših rokah. Sovražne izgube so velike. Uničenih je bilo 18 oklopnikov.

Tudi severozapadno od St. Leja divja obrambna bitka velikega obsega. Ko so bili odbiti prvi sovražni napadi, ki so bili izvedeni z jako podporo topništva in letalstva je uspešno sovražniku vdreti na nekaterih mestih v naše črte in prekoračiti cesto St. Lo—Periers. Protinapadi so v teku.

Od današnjih jutranjih ur so se razširili boji z veliko silo tudi na področje severno od Periersa.

Borbena letala so napadla z dobrim uspehom sovražne pripravljalne postojanke na predmestju ter pred obalo močno poškodovale neko večjo prevozno ladjo. V zračnih bojih je bilo sestreljenih 11 sovražnih letal.

V južnem francoskem področju je bilo v boju zopet ubitih 110 teroristov.

Težak maščevalni ogenj »V-1« proti londonskemu velepodročju se še nadaljuje.

V Italiji je pričel velenapad na področje južno od Firenc. Pričakovani protinapadi sovražniku ni uspeli. Šele po največjih bojih in z izredno visokimi izgubami je sovražnik pridobil neznatno ozemlje. Nadaljnji napadi na naše nove postojanke so bili razbiti. Severno od Arezza in na obeh bregovih reke Tibere so se izjalovili sovražni napadi in so bili krajevni vdori zapahneni. Ob jadranski obali je pričel sovražnih nov napad. Tam so v teku ogorčeni boji.

Führerjev odlok o totalnem posegu v vojno Državni minister dr. Goebbels »polnomočenec za totalni poseg v vojno«

Führerjev glavni stan, 26. jul. Führer je izdal dne 25. julija t. l. za področje Velikone-mške države in odgovarjajoče za priključene in zasedene dežele odlok o totalnem posegu v vojno, katerega najbistvenejše določbe so, kakor sledi:

»Vojni položaj sil k popolnemu izrpanju vseh sil za vojno in oborožitev. Zato odreja:

I. Predsednik ministrskega sveta za obrambo države državni maršal Hermann Göring mora prilagoditi v vsakem pogledu celokupno javno življenje zahtevam totalnega vojnega vodstva. Za izvedbo te naloge mi bo predlagal polnomočenec za totalni poseg v vojno. Ta bo moral skrbeti za to, da bodo vse javne naprave prilagojene namenom totalne vojne in da ne bo vojski in oborožitveni sili odtegnjena nobena sila. On bo moral nadzorovati ves državni ustroj, vključno državne veznice, državno pošto in vse javne ustanove, na-

bojni brodovi vojne mornarice so poškodovani pred zapadno italijansko obalo dva britanska brza bojna čolna.

Pri napadih na oskrbovalno spremljavo na Egejskem morju so sestrelile zaščitne ladje vojne mornarice, ladijsko protiletalsko topništvo in lovski letalci 7 od 15 napadajočih bombnikov.

V Galiciji so se krvavo izjalovili med Zgornjim Dnjestrom in Lvovom številni sovjetski napadi, ki jih je podpiralo mnogo oklopnikov. Na mestnem področju Lvova so vrgle naše čete sovražnika s protinapadom nazaj.

Na odseku ene armade je bilo v obdobju od 14. do 23. julija uničenih 553 sovražnih oklopnikov. Pri tem se je posebno izkazala hamburska 20. oklopniško-grenadirska divizija pod vodstvom generalnega poročnika Jauerja.

Na bojnem področju med Zgornjim Bugom in Vislo je pridobil sovražnik nekaj ozemlja proti Sanu in na področju pri Lublinu. Južnovzhodno od Lublina so pa bili nasprotno razbiti vsi sovražni napadi.

Med Brest Litovskim in Grodnom kakor tudi vzhodno in severovzhodno od Kovna so se izjalovili vsi prebitalni poizkusi sovražnika ob žitnem odporu naših divizij.

Tudi na bojišču med Dvinskimi in Finskimi zalivoma so dosegle naše čete popoln obrambni uspeh proti vsem boljševiškim prebitalnim poizkusom. Tam je bilo uničenih 47 sovražnih oklopnikov.

Stotnik Weissenberger poveljnik skupine v neki lovski jati, je dosegel na vzhodnem bojišču svojo 200. zračno zmago.

Oddelki sovražnih bombnikov so napadli kraje v zapadni in južnovzhodni Nemčiji. Posebno v Stuttgartu so nastale pri ponovnem strahovanem napadu izgube med prebivalstvom in škoda.

Posamezna sovražna letala so odvrгла razen tega bombe na področje nemške prestolnice in na kraje v vzhodni Prusiji.

Sile zračne obrambe so sestrelile 51 sovražnih letal.

Uspešna obramba na invazijskem bojišču Izjalovljeni napadi na jugu Cotentina — Novi boji pod Caenom

Berlin, 26. jul. Glavni dogodek na invazijskem bojišču je bil v ponedeljek obrambni uspeh nemških čet na področju med St. Lojem in Periersom. Ze dva tedna pritekuje Američani pri St. Loju in istočasno med Viro in Tauto proti francoski državi cesti št. 800. V zelo ostrih bojih jim je uspelo, da so se v koleno reke Vire pri Rampanu pomiknili nekoliko naprej proti jugozapadu. Drugi klin pa, je čeprav z zelo velikimi izgubami, prodiral jugozapadno od Le Champa de Losqueja vzdolž ceste, ki vodi v Le Mesnil Vigot. Med obema točkama, ki sta oddaljeni ena od druge 9 km, je nastal lok, vzhoben proti severu, v katerega sredini je Amigny. Pred štirimi dnevi je zavladal tam začasen mir. Američani so medtem zbrali večje sile. Težki topniški ogenj je bil znamenje, da se bo kmalu pričel večji napad.

V zgodnjih jutranjih urah se je v ponedeljek pojavilo več sto štiri- in dvomotornih bombnikov nad področjem jugozapadno od Amignya ter bombardiralo nekako v globino 3 do 6 km nemške postojanke in za temi letelci kraje. Bombniškim napadom je sledil močan, več ur trajajoč topniški ogenj. Nato so pričeli Američani napad, v katerega so pogladi močne pehotne in oklopniške sile. Za razremenitev glavnega sunka so izvedli več stranskih napadov na cesti Carentan—Periers s težkim ob potoku Sevesu. Vsi napadi so se pa krvavo izjalovili. Le jugozapadno od Amignya je vdrl sovražnik v nemške postojanke. Protinapadi za očistitve zapahnjene vdorne mesta so izjavili srdite boje, ki še trajajo.

Na odseku 2. britanske armade pa je bil sovražni topniški ogenj na vsem področju med Troarom in potokom Seulloo še hujši. Predvsem se je stopnjeval jugozapadno od Caena v širini nekako 12 km na obeh straneh ceste Caen—Villers Bocage. Bržkone je nameraval sovražnik s tem odviti pozornost nemškega vodstva. Po zadnjih poročilih z bojišč Britanci niso pričeli napada med Bougyjem in St. Vaastom, temveč so v tork zjutraj pričeli prodirati južno od Caena na obeh straneh ceste, ki vodi v Palaise. Da je sledil sunek kljub namadam nemškega letalstva na sovražne pripravljalne postojanke na tem mestu, je bilo pričakovati sprčo krajevnih akcij okrog višine 65 m, pri St. Andreju in St. Martinu, kakor tudi glede na nastop svežih sovražnih baterij pri Hubert Folleju.

Nemške čete so prisilile sovražnika k celnem napadu, v katerem so ga doletele velike izgube. Čeprav je sovražnik spoznal, da učinkujeta le letalski napad in neprekinjeni topniški ogenj na prednje postojanke nemške obrambe, je vendar ponovno poizkušal vdreti iz ravnotežja v globino razvrščene nemške sile z napadi na tesnem prostoru. Občutne izgube, ki so doletele sovražnika že takoj v prvih urah teh bojov, kažejo, da so Britanci tudi tokrat morali plačati tako skromen uspeh z žrtvovanjem ogromno ljudi in materiala.

Velike izgube ustavile Montgomeryja

Madrid, 26. jul. V Londonu očitajo Montgomeryja, da nanj preveč vplivajo hude izgube moštva in materiala pri njegovih napadalnih operacijah, javlja dopisnik londonskega časopisa »Yae«. Angliški vojni poročevalci opisujejo, kako so se oddelki angloških oklopnikov ob Orni v tork ne-

nadno znašli pred ogromnim, močnim in neprobojnim zidom nemškega oklopniškega orožja in kako so jih doletele tako hude izgube, da je Montgomery takoj prekinil ofenzivo. — Christopher Buckley potrjuje v »Daily Telegraphu«, da onemogočajo velike izgube Montgomeryjev napadalni načrt ter zahteva od angloameriškega vojnega vodstva manj opazila na izgube. Nikoli ne bodo doseženi nikakoli uspehi, če bo napad prekinjen ravno v najbolj kritičnem trenutku.

Britanska razočaranje

Zeneva, 26. jul. Po velikem navdušenju, ki je zavladalo v londonskem časopisju zaradi preoptimističnih poročil z bojišča pri Caenu, se sedaj trudijo Londonski časopisi, da bi javnosti natančneje obeležili položaj v Normandiji.

Poročevalec »Daily Maila« Aleksander Clifford, ki je bil na bojišču pri Caenu, pravi med ostalim, da se je očito ustavila bitka na področju Caena. Še v pretekli tork je kazalo, da so Montgomeryjeve ofenzivne operacije velika stvar, da je nastopil »nezadržni valjar oklopnikov, ki ga podpira ogromen zaporni ogenj bomb in topovskih granat in ki nevdružno napreduje«. Toda, ki končno vendar ni bilo tako. Ozmeli, ki so ga zasedle zavezniki čete, so ga pridobile v prvih urah napada. Odte pa je čistijo teren, pri čemer zasedajo tu in tam nekoliko vasi na drugem mestu pa morajo zato spet zapustiti razne kraje. Do sedaj je bilo vedno tako: Najprej močna topniška priprava s pomočjo letalstva ter nato neznaten začetni uspeh. Potem pa so zašli zopet v zagato sprčo nenadno jačjega nemškega odpora. Nemški protinapadi so zadržali vsa napredovanja.

»Daily Herald« poroča o močni obrambi nemških protitankovskih topov južno od Bourgevoja ter vzhodno od Cagnya. Pri tem pripominja, da je poslednja Montgomeryjeva ofenziva ljudi hudo razočarala. Kljub izredni topniški pripravi s pomočjo velikih oddelkov letalstva se je prej kot v 5 urah ustavila.

Posebni vojni poročevalec »Daily Herald« poroča iz glavnega stana generala Eisenhowerja, da sta bila za zastoje ofenzive v Normandiji odločilna predvsem dva činitelja: I. slabo vreme, predvsem pa 2. izredno dobro razporejena obramba nemških protitankovskih topov. Zavezniki oklopniki kratkoma niso mogli prebiti te obrambe. Ugotovljeno je bilo, da se zavezniki oklopniki sploh ne smejo pojaviti, dokler se strelja in sam nemški protitankovski top. To je važno predvsem zaradi tega, ker se je pričela na ravni pri Caenom velika oklopniška bitka. Zaradi nemškega protitankarskega se je zavezniki.

O zaveznikiškim prodoru ne more biti govora, javlja poseben poročevalec »Daily Telegrapha« iz Eisenhowerjevega glavnega stana. To bo britanska javnost gotovo razočaralo, ker je bila zaradi prejšnjih vojnih poročil pripravljena na naglo prodiranje preko ravnine pri Caenu.

Strahovalci nad Turinom

Turin, 26. jul. Pri nekem strahovalnem napadu na Turin je bilo včeraj razdejanih mnogo stanovanjskih hiš. Prav tako je bila uničena cerkev Sv. Neže.

Obrambni uspeh na vzhodu

Protinapadi ob Sanu in srednjem Bugu — Sovjetski sunek na Narvi se je izjalovil

Berlin, 26. jul. Tudi na vzhodnem bojišču so dosegle nemške čete obrambne uspehe. Ne glede na znatno brezbrezovnost, h kateri je bil sovražnik prisiljen ob spodnjem Dnjestru in ob Putu, je treba v veljem številu težkih obrambnih in napadalnih bojev posebej omeniti tri pomembnejše operacije, namreč uničenje sovražnih predmostov ob Sanu in srednjem Bugu ter dveh sovjetskih polkov o priliki nemškega protinapada severovzhodno od Kovna ter obrambni uspeh ob Narvi.

Uspehi nemških oklopniških oddelkov ob Sanu in Bugu pa dobe svoj pravi pomen šele, če se upoštevajo, da sta nastali na področju med Lvovom in Brest Litovskim zaradi ukretno obrambe istočasno dve bojišči, razvrščeni ena za drugo. Za hrubom sovražnika, ki je na nekaterih oddelkih prodiral naprej, so nadaljevale nemške čete z napadom in obrambo svoj zgrajen odpor ter onemogočile boljševikom, da bi izkoristili svoj prodor. Istočasno pa so doletele sovražne kline v boju proti dobri voditni in energično napredujočim nemškim oddelkom občutne izgube. Uničenje sovražnih predmostov ob Sanu je znanjajsko nevarnost, da bi bil Lvov ogrožen od severa in z razbitjem sovjetskih sil, ki so prodirle preko srednjega Buga je bilo razbremenjeno severno krilo odseka pri Brest Litovsku. S tem sta bila ustavljena dva velika, proti zapadu prodirajoča sovjetska napadala kline. Zaradi teh uspešnih operacij pa so se mogli dobro razviti nemški protukrepi proti tretji sovjetski napadalni skupini, ki je operirala v sredini obeh omenjenih klinov: in ki sli s področja okrog Lublina proti Visli.

Za temi tremi bojišči: pa se nadaljuje borba pri Lvovu. Lublin in Brest Litovsk. Vzhodno od Lvova je bilo odbitih mnogo sovražnih napadov, ki se jih podpirali oklopniki, ne nove zaporne črte. Tko so onemogočili branilci mesta nadaljnje prodiranje sovražnika in uničili blizu lvovskega glavnega kolodvora 15 sovjetskih oklopnikov. V Lublinu se je obranila podseka v junaških bojih napadajočega sovražnika napadov, ki je pritiskal od vseh strani, in pri Brest Litovsku so nemške čete v hudih bojih vztrajale na postojankah vzhodno od mesta kakor tudi na južni zaporni črti.

Od loka reke Buga, severozapadno od Brest Litovska pa do področja severovzhodno od Kovna so se ponovno izjalovili močni so-

vjetski napadi, pri katerih so obrambne čete vojske in vojne SS prek-nile z bočnimi sunki zvezo prodirnih sovražnih sil z njihovim zaletjem.

Ker so bili boljševiški bojni napadi na vsem tem odseku brezuspešni, so poizkusili boljševiki vdreti med nemške postojanke severovzhodno od Kovna ter jih obkoliti. Tam je prišlo do drugega velikega obrambnega uspeha nemških čet. Grenadirji, oklopniški grenadirji in oklopniki, ki so s krajevnimi napadi zadržali prve sovražne sunke za 36 ur, so odbili napade, prešli v protinapade ter uničili na enem mestu dva sovjetska polka. S tem so onemogočili dobro pripravljeni in v močnimi silami pričeti poizkus boljševikov, da be se približali Kovnu od severovzhoda. Sovražniku so bile prizadejane občutne izgube.

Na zaščitnih postojankah južno od Dvinska, kakor tudi med Dvinskem in Pejpuskim jezerom so napadi boljševiki na mnogih krajih. Njihovi brezuspešni napadi pri Dvinsku so jih veljali 28 oklopnikov. Pri ostalih prebitalnih poizkusih je izgubil sovražnik mnogo nadaljnjih oklopnikov. Prišli so se protinapadi proti boljševikom, ki so prodrli na nekaterih krajih. Nemške čete so tam v zadnjih 8 dneh uničile 204 boljševiške oklopnike. Dnevno naraščanje uničenih sovražnih oklopnikov na tem področju pa ustreza stalnemu naraščanju udame sile nemških čet. Novo orožje »oklopniški strah« in »oklopniška pest« se odlično uveljavlja prav v nepreglednih gozdovih in močvirjih tega odseka.

Se pomembnejši kakor ta veliki obrambni uspeh pa je bil poraz, ki ga je doživel sovražnik ob Narvi. Tam so zbrali boljševiki v zadnjem tednu zelo močne sile, ki so napadle po oblihi topniški pripravi podpre z borbenimi letali in oklopniki. Nemške postojanke jugozapadno od mesta Nameravani prodor proti obali bi naj odrazil mesto od zaledja. Nemške čete pa so vzdržale naval. Boljševiki so bile prizadejane zelo velike izgube in uničenih je bilo mnogo njihovih oklopnikov in letal. Narva je ostala trdno v nemških rokah.

Nemška letala so napadla na vseh težkih vzhodnih bojišča sovražne napadalne kline in kolone. Uničila so več sto vozil, mnogo mostov ter izločila iz borbe poleg drugega 59 sovjetskih oklopnikov in 54 sovražnih letal.

»Atentat na Evropo«

Beograd, 25. jul. Poluslužbeni organ srbske vlade »Srbski narod« ter poludanska »Obnova« v svojih uvodnikih ostro nastopata proti morilskemu napadu na Führerja. »Srbski narod« pravi: Tudi srbski narod se zaveda, kakšna usoda bi doletela Evropo, če bi uspel pekleni načrt atentatorjev. Zaradi tega se mora tudi srbski narod zahvaliti Previdnosti, da je preprečila, da bi zmagale v Evropi sile razdejavanja in teme.

Pod naslovom »Atentat na Evropo« piše »Obnova« med drugim: Atentat na Führerja je atentat na Evropo, na red in bodočnost. Vsak Srb ve, da bi prišel uspešen izid prav edino le boljševidnosti in anarhiji. Zaradi tega vidi srbski narod v izjavo izjavljeno atentata delo Previdnosti, ki je določila Führerja, ki je spoznal v komunizmu največjo nevarnost za človeštvo, da sedanjo borbo uspešno izvede do konca.

„Žid ne bo zmagal“

Milan, 25. jul. Italijanski časopisje zavezma pod velikimi naslovi stališče k izjavljeno atentatu na Führerja. »Republika Fascista« piše pod naslovom »Znamenje Previdnosti«: V Italiji se je lahko posrečil sličen napad reakcijske častniške kliše, ker ga je podpirala monarhija. V Nemčiji je zločin preprečila Previdnost ter stisnila narod še tesneje okrog Führerja.

»Regime Fascista« pripominja pod naslovom: »Žid ne bo zmagal«, da bi pomenila smrt Adolfa Hitlerja konec junaškega nemškega naroda. Nad deželo bi prišla sužnost in zatiranje in v kratkem času bi postala plen boljševidnosti. Vsi pošteni Italijani so zelo veseli, kajti predobro vedo, da bi bil zlom Nemčije tudi uničenje Italije in njena smrt.

»Gazzetta del Popolo« pravi: Izjavljanje zločina smatramo za srečno znamenje, da ne bo plutokratsko-boljševiška koalicijska kljub materialni premoči premagala nadjunaške hrabrosti nemškega vojaka niti nemškega izumiteljskega duha, ki ustvarja nova silna orodja.

„Moč za borbo“

Milan, 25. jul. Tajnik republikanske-fašistične stranke je poslal o priliki srečne rešitve Führerju poslanico, v kateri mu zagotavlja v imenu črnih srajc neomajno zvestobo, s katero spremlja fašistično stranjo.

Porazni učinki letelič bomb

Zeneva, 26. jul. Churchillov namestnik je izjavil, kakor javlja »Daily Herald« v nekem govoru v Bradfordu o letelič bombah, da so se morale oči Angležev zopet privaditi poškodovanosti hišam in razdejavanju, medtem ko so se njihova uspeha morali privaditi stalnemu tuljenju siren, ropotu letelič bomb in eksplozivov. Vsi oni, ki sedaj ne živijo v južni Angliji in Londonu, se naj spominjajo, da doživlja londonsko prebivalstvo že drugič v tej vojni hude zračne napade.

Zeneva, 26. jul. O ojačenem obstreljevanju južne Anglije in Londona z »V 1« razpravlja londonsko časopisje. Listi podčrtajo, da je zadnje dni več letelič bomb prišlo nad Anglijo kakor prej. »Daily Mail« navaja iz britanskega zdravniškega časopisa »The Lancet« mnenje vodilnega britanskega strokovnjaka za živce dr. Williama Browna, ki pravi, da bodo popolnoma normalni ljudje postali živčno bolni zaradi »V 1«.

Strateški činitelji japonske mornarice

Tokio, 26. jul. Vzrok, zakaj se japonska mornarica od morske bitke dne 19. in 20. junija še ni podala v nove boje, da bi napadla sovražne sile v vodah okrog Marianov, je obehleži zastopnik mornarice Masanori Ito takole:

Sovražna mornarica manevrira v vodah Marianov z mogočno skupino nosilcev letal kot prvo oporo. Zakaj japonska mornarica ni sedaj pregnala sovražnika? Ker čas še ni dovolj zrel.

Trije činitelji so, ki zagotavljajo popolno zmago japonski mornarici: premoč mornariških sil, možnost izpolnitve sil po glavnem trenju in zemljepisna prednost. Dalje je treba upoštevati tudi bojno tehniko in moralo. Medtem je opazna istočasna roka usode na način, ki ga ne moremo predvideti.

Naša kombinirana mornarica ravna po hladni presoji in na noben način ne bo prej izpla, dokler ne bodo vsi činitelji do popolnosti dognani. Naša mornarica ne bo ravnala impulzivno. Vrhovni poveljnik, ki zapove svoji mornarici udarec proti sovražniku brez trezne presoje, je morda hraber vojak, toda gotovo ni velik stratež.

Japonska mornarica ne trati časa, če čaka na strateško ugodno trenutke. Razvoji vodi do točke, kjer bo možen zadnji udarec proti sovražnim silam. Trenutno naša mornarica ni dovolj pripravljena, kar se tiče moči letal. Mornarica, ki izgubi gospodstvo v zraku, je zapisana porazu in prisiljena je k umiku.

Ito je opozoril na to, da sledi navadno veliki pomorski bitki druga bitka, ki je navadno odločilna. Seveda je treba upoštevati silo, ki jo je mogoče vreči v drugo bitko. Glavna mornarica se nikakor ne sme podati v nevarnost, da bo uničena, čeprav bi to bilo morda junaško. Končno se je treba odločiti za bitko v vodah, kjer je možno sodelovanje bojnih sil, ki imajo svoja oporišča na kopnem.

V okviru prizadevanj za ustvaritev teh važnih činiteljev napada Japonska skupine sovražnih nosilcev letal in s tem slabi sovražnikovo moč, dokler ne bo napočil čas za nastop kombinirane japonske mornarice. V nekem smislu se lahko ta strategija označi kot »strategija ohranitve mornariških sil«.

Boji na Guam

Tokio, 26. jul. Pri sovražnikovem pristanku na Guam je igralo ladijsko topništvo veliko vlogo, kakor kažejo poročila s Pacifika. Ze 17. julija, torej 4 dni pred pričetkom izkrcavanja, se je pričelo obstreljevanje japonskih postojank, ki ga lahko označimo kot najlažje, kar jih je bilo doslej v boju na Pacifiku.

Američani so vrgli v Agansk zaliv približno poldrug divizijo vojakov s približno 150 oklopniki, medtem ko je znašala sila izkrcanih ogledniških čet v zalivu Agatu

zem delo Führerja narodnosocialistične Nemčije. Tudi vsi ministri so izrazili Führerju svoje veselje nad srečno rešitvijo. V italijanski socialni republiki naglašajo predvsem pomembnost Previdnosti, ki je rešila Führerja življenje. Boljši del italijanskega naroda pa je dobil s tem dogodkom, ki bi se lahko zelo tragično končal, novo gotovost in nove sile v borbi proti notranjim in zunanjim sovražnikom.

Kako varajo švedski narod

Stockholm, 26. jul. »Dagsposten« ugotavlja v velikem članku, ki ima napis preko cele strani »Kako varajo švedski narod«, senzacionalne novice švedskega časopisja posebno v zadnjih dneh po atentatu na Hitlerja. List dokazuje, da je bilo mnogo teh senzacionalnih vesti, ki bi naj bile izvirale od dopisnikov švedskega časopisja v Švici, ponarejenih in da prizadejajo časopisi takih brzojav sploh niso prejeli. Kot dokaz za to navaja vest nekega bernskega dopisnika dnevnika »Dagens Nyheter«, v kateri se ta pritožuje v skladu z angleškimi in ameriškim novinarji v Švici nad tem, da ne smejo inozemski dopisniki ničesar drugega poročati, kakor to, kar je v švicarskih časopisih in z navedbo vira. Šele v soboto, ko so bile telefonske zveze s švedsko zopet obnovljene, so bili švicarski časopisi polni vesti iz Stockholma. Senzacionalne vesti pa, ki so izšle v švicarskem časopisju in kjer je bila navedena švica kot vir, so potem objavili kot vesti iz Stockholma. Stockholm, tako ugotavlja časopis »Dagsposten«, pa je postal dobavitelj senzacionalnih vesti v zavezniki službi.

Grški narodni prostovoljci

Solun, 25. jul. Prostovoljna narodna grška armada v Makedoniji je poslala Führerju sledečo brzojavko: »Mi Grki, ki se borimo skupno s hrabrim nemškim vojakom v naši večni Grčiji proti komunizmu, za idejo evropske civilizacije, vere, rodbine in za domovino, hvalimo dobrotljivega Boga, ki je Vas, velikega vodjo Nemčije in vse Evrope, rešil iz krempeljev demonov. Ob Vaši rešitvi Vam izražamo naše najgloblje prijateljske občutke ter prosimo vsemočnega Boga, da Vam podari življenje in zdravje, da se boste nadalje borili za Evropo proti morilec in sovražnikom prave svobode.«

Vsi časopisi poročajo nadalje, da za delovno službo obveznih mater ne bo mogoče več pritegniti k vojni važnim delom, ker jih bo treba skupno z otroci spraviti iz Londona v varnejše predele Anglije.

»Daily Express« poroča, da so pristojne vladne oblasti preiskale učinkovanje »V 1« na oborožitevno industrijo. Tvorcnice, ki so v južni Angliji, so bile dejansko poškodovane, delavci v vojni službi starosti pa ostali brez dela. Sedaj je vprašanje, ali naj se uvrste v druga podjetja ali pa v vojsko.

Neprekinjeno obstreljevanje južne Anglije

Stockholm, 26. jul. Kakor javlja londonska poročevalska služba, so Nemci v noči na sredo obstreljevali z leteličimi bombami južnoangelsko področje. London je bil alarmiran. Nastale so izgube med prebivalstvom in škoda.

pol divizije in 50 tankov. Od teh 50 tankov so Japonci izločili iz borbe takoj 30 oklopnikov. Dalje je izgubil sovražnik mnogo izkrcavalnih čolnov.

V noči na 22. julij so prizadejali Japonci Američanom v srditih protinapadih nadaljnje izgube. Vendar so se morali sprči premočnega ognja sovražnih bojnih ladij umekniti v zaledje.

O izkrcanju v Aganskem zalivu je doslej znano, da se je tam pojavil večji del sovražnikovega prevoznega ladjstva, ki ga je sestavljalo mnogo vojnih ladij, 120 izkrcavalnih čolnov je privedlo prve čete na otok.

Japonska in Nemčija

Bangkok, 25. jul. V radijskih govorih sta podala japonski ministri predsednik Koiso ter zunanji minister Šigemicu notranje in zunanje politične smernice nove vlade za japonsko vojno politiko. Japonska bo kot doslej v najtesnejšem sodelovanju z Nemčijo nadaljevala vojno proti angloameriškim silam ter z mobilizacijo vseh narodnih sil dovedla vojno do zmagovitega konca. Imeni Koiso in Šigemicu jamčita za poglobitev vojnega tovarništva z Nemčijo, ki bo po imenovanju Himmlerja za poveljnika nemške domovinske vojske izrabila vse rezerve, da bo na evropskem bojišču uničila sovražnika.

V odločilnih dneh sta si Japonska in Nemčija zvesti v tem, da z združitvijo vseh sil uspešno prestaneta življenjski boj za svobodo velikega vzhodnoazijskega ter evropskega področja. Sprememba japonske vlade se po prav tako kot zatrti zarota proti Führerju izkazala kot novo veliko ojačenje sil, ki bo koristilo nemškemu in japonskemu narodu.

Gospodarstvo

Pride-lovanje soje na zapadnem Balkanu

Pod gornjim naslovom prinaša »Südsüd-Echo« zanimivo poročilo o prizadevanju, da se udomači pridelovanje soje tudi na zapadnem Balkanu. Sedanja vojna bo prinesla dalekosežno preusmeritev kmetijskega gospodarstva v Evropi. Pri tem je razlikovati med kulturami, ki jih je treba pospeševati zgolj zaradi vojne, in med kulturami, ki se uvajajo, da ostanjejo tudi po vojni. K tem poslednjim spada pred vsem soja, ki je posebno pomembna sprčo bogate vsebnosti beljakovin in maščob. V Kitajski pridelujejo sojo že skoraj 4000 let. Kitajski kmet priteva sojo k šestim svetim semenom. Šele v zadnjem stoletju pa so pričeli sojo pridelovati tudi izven vzhodne Azije (najprej v Ameriki), šele pred enim desetletjem v jugovzhodni Evropi.

Da se soja ni prej udomačila med evropskimi kulturnimi rastlinami, je pripisati okolnosti, da ji evropsko podnebje ne prija. Potrebno je bilo večdesetletno delo, da so za posamezna pridelovalna področja vzgojili posebne vrste. V prvi dobi je prinesel, tudi v jugovzhodni Evropi pridelovanje soje precejšnja razočaranja. Najbolje se je soja še obnesla v Rumuniji, kjer so se kitajske vrste razmnožile naгло aklimatizirale, s čemer je nazadovol pridelovalni riziko.

Soja je občutljiva za sušo, in kot metuljnica v rasti dobi potrebo velike količine dušika. Čeprav so v Slavoniji in tudi v Srbiji zajamčili pridelovalcem visoke odkupne cene, vendar se zanimanje kmetov za pridelovanje soje po nekaj slabih letnih ni moglo povečati. Kmetje niso mogli vzdržati razmeroma dolge dobe, da se rastlina aklimatizira. Nemčija, ki je zelo zainteresirana, da se razširi pridelovanje soje na jugovzhodu je ustanovila več družb, ki so se bavile s selekcijo in vzgajanjem novih vrst.

Danes, po desetih letih njihovega delovanja, so vidni že lepi uspehi. Na svojem posestvu pri Osijeku je Friderik Reiner po dolgotrajnih pridelovalnih poskusih vzgojil posebno vrsto soje, ki je omogočila že precej rentabilno pridelovanje. Sicer so bili že prej napravljeni na področju Hrvaške razni poskusi, ki pa so bili obsojeni na neuspeh, predvsem zaradi škode, ki jo je povzročila poletna suša v dobi cvetenja. Zato je bilo treba vzgojiti odpornije vrste, ki bodo vzdržale sušo. Pozne vrste ne pridejo v poštev, ker bi potem zoritev padla že v dobi jesenske suše. Ker se zaradi skoraj kontinentalnega podnebja zima pogosto zavleče, tudi prezgodnja saditev ni priporočljiva. Za podnebne razmere na zapadnem Balkanu je potrebna posebna vrsta s kratko rastno dobo, ki zgodaj zori. Ze Reinerjeva soja se je v večletnem povprečju razmnožila dobro obnesla. V zadnjih letih je vodila specialista za sojo ga. dr. Herb po številnih poskusih na podlagi križanja Reinerjeve vrste z majhno madžarsko vrsto vzgojila še boljso vrsto H 22, ki ima že za 14 dni krajšo rastno dobo, tako da je ob pričetku običajne poletne suše rastlina že dorasla. Lani se je ta nova vrsta H 22 izredno obnesla, saj je dala v primeri z drugimi vrstami skoraj dvojni pridelok.

Prvotne težave s pridelovanjem soje so bile tesno povezane tudi z vprašanjem oskrbe rastline z dušikom. Kakor druge metuljnice vsi soja v simbiozi s posebno vrsto bakterij, ki so v stanju predelati dušik iz zraka za hranilo rastlin. Te bakterije se naselijo na koreninah rastline v obliki majhnih kopic. Delovanje bakterij ima še to prednost, da soja v pogledu dušika zemlje ne izčrpa, temveč jo še obogati. V novih pridelovalnih področjih te specialne bakterije v zemlji še niso razširjene, tako da mora soja v prvih letih črpati dušik iz zemlje. Šele po nekaj letih se naselijo in razmnože v zemlji same. Ta okolnost je v mnogih primerih povzročila pritožbe, da soja preveč izčrpa dušik v zemlji, namesto da bi zemljo obogatila. Zato so začeli zemljo, ki naj se pripravi za saditev soje, cepiti s sojinimi bakterijami. V ta namen je na razpolago nemški preparat Radicin. Uspeh takega cepjenja se kaže pri pomajski kulturi, ko se izkaže, da pridelovanje soje zemljo obogati v pogledu dušika. Soja se lahko prideluje na isti zemlji več let zaporedoma in celo z rastočim pridelkom, prav zaradi množitve sojnih bakterij. Na zemlji, kjer je prejšnje leto rasla soja, pa naslednje leto izvrstno uspevajo okopavine.

Za uspešno pridelovanje soje je važno tudi, da je v rasti dobi dovolj padavin. V tem pogledu so za pridelovanje soje najugodnejši pogoji v Slavoniji, v Sremu, v Mačvi ter v raznih drugih predelih Srbije, kjer je v rasti dobi dovolj padavin. Za uspevanje rastline sta pomembna tudi vlaga zraka in rosa. Banat in Bačka prideta za pridelovanje soje manj v poštev. Glede na dosedanje poskuse je že danes gotovo, da se bo soja lahko z uspehom pridelovala tudi na zapadnem Balkanu, kjer omogočajo podnebne razmere pri sedaj vzgojenih vrstah ugodno povprečje pridelka, tako da bo tudi po vojni zajamčeno rentabilno pridelovanje.

Gospodarske vesti

= Načrt o spremembi nemških klinirskih dolgov v mednarodno posojilo. V nedavnem govoru je nemški gospodarski minister Funk omenil načrt, po katerem naj bi se spremenili nemški klinirski dolгови v mednarodno posojilo. Ta načrt je naletel v nemških strokovnih krogih na živahno zanimanje in je vzbudil pozornost tudi v ostalih zaveznikih in prijateljskih državah. S spremembo klinirskih dolgov v posojilo bi bila odstranjena tudi nevarnost zastoja blagovne izmenjave med Nemčijo in evropskimi državami.

= Angleška avtomobilska industrija se boji ameriške konkurence. V krogih angleške avtomobilske industrije so zelo zaskrbljeni glede na vesti o načrtu Henryja Forda, ki hoče po vojni spraviti na trg potniški avtomobil za 500 dolarjev. Doslej so v krogih angleške avtomobilske industrije računali z možnostjo povečane izvoza avtomobilov po končani vojni. Sedaj pa se boje, da bo vsa kupčija odjedla ameriška avtomobilska industrija. Seveda pa dela tudi Ford račun brez krčmarja. Po vojni je gotovo, da bodo morala plačevati ameriška podjetja delavstvo višje mezd. To zvišanje bo po angleških računih znašalo najmanj 25 do 40 %. Angleži tudi poudarjajo, da je Ford star že 80 let, da je umrl tudi njegov sin Edsel, njegovi otroci pa so še premali, da bi lahko uspešno vodili podjetje. Zato se plažajo, da Fordova konkurenca ne bo prehuda.

Lep uspeh stiških domobrancev

Zelo lep uspeh je mogla konec preteklega tedna zabeležiti domobranksa posadka v Stični. Ko se je zvedelo, da so komunisti pri Metnaju zahrbtno umorili dva domača fanta, Albina Gironja in Ignaca Kamnikarja, ki sta prišla z Gorenjskega na obisk k svojim dmadim, je odšel iz Stične proti Metnaju vod domobrancev na patrolni pohod, da očisti tamošnje področje. Vod je prodiral od Metnaja proti Gorici, Osredku in Pristavi, kjer se je od njega odločila desetica pod vodstvom pogumnega podnarednika, da preišče teren pri vasici Debeče tik ob meji. Patrolja je kmalu našla taborišče, ki se mu je poznalo, da so ga komunisti pravkar zapustili. Previdno je zato začela preiskovati gozdove naokrog. V gostem gumovju so domobranci res opazili skrito skupino komunistov. Koliko jih je bilo, se zaradi grmovja ni dalo ugotoviti. A fantje po tem tudi niso mnogo spraševali. Na podnarednikovo povelje so se urno približali in začeli streljati. Presenečeni komunisti so vsi preplašeni zbežali na vse strani, pri čemer so mogli odnesti s seboj le, kar je imel vsak na sebi. Kravji siledovi so pričali, da jih je bilo več ranjenih.

Ko so domobranci nato preiskali grmovje, so našli v njem štiri mrtve komuniste in dve komunistki, ki so padli ob njihovem napadu. Med njimi so bili 22letni bataljonski politični komisar Ivan Melik iz Črne vasi pri Ljubljani, 31letni Milan Azman z Jesenic, enako stara Marija Peternel iz okolice Domžal in 22letna Minka Benedik, doma iz okolice Kranja. Vsi ti so imeli pri sebi komunistične partijske izkaznice, po katerih so jih mogli identificirati, ostala dva pa sta bila brez vsakršnih listin. Obe

ženski sta imeli s seboj tudi spričevali o absolviranju komunističnih partijskih tečajev.

Domobranci so pri padlih komunistih našli ves arhiv nekega tolovajskega bataljona z zanimivimi listinami ter so zaplenili tudi precej orožja, municije in opreme. Komunisti so bili očitno obveščeni, da čisto tuden domobranksa patrolja, ter so v naglici izpraznili taborišče in poskrili v grmovju sebe in kar so imeli s seboj.

Jože Napast †

V službi domovine in svojega naroda je v nedeljo žrtvoval svoje mlado življenje višji domobranski narednik Jože Napast, prideljen domobranski posadki v Polhovem gradu. Kot kurir se je peljal z motorjem iz Polhovega grada na Vrhniko. Na poti so ga blizu Podlje v zasedi prestregli komunistični terenci ter ga zahrbtno napadli z brzostrelkami. Bil je težko ranjen v prsi in je pol ure po napadu izdihnil.

Domobranstvo je izgubilo z višjim narednikom Jožetom Napastom enega svojih vzornih pripadnikov. Kot zaveden Slovenec je stal pokojni junak vedno odločno v vrstah protikomunističnih borcev in se je takoj po ustanovitvi domobranstva med prvimi javil za vstop v njegove čete. Po poklicu je bil radijski telegrafist in je pred vojno služboval pri policijski upravi v Ljubljani. Doma je bil iz Rač pri Mariboru, kjer je bil rojen 20. II. 1908. Zavrtni komunistični umor je z njegovo smrtjo oropal mladi ženi ljubečega moža in malemu sinčku skrbnega očeta. Padlega junaka bo z domobrantom vred ohranili v hvalnem spominu tudi ves naš narod.

„Poljski sovjet“ proti poljski begunski vladi v Londonu

Stockholm, 26. jul. Med poljskim begunskim odborom in moskovskim odborom Vasiljevskaje je prišlo do sporov, ki so sedaj dosegli svoj dramatični vrh. Moskovski odbor — tako rekoč poljski sovjet — je izdal manifest, v katerem označuje begunsko vlado v Londonu za ustanovo, ki je samo sebe nezakonito ustanovila. Londonskemu begunskemu odboru očitajo, da je dovedel Poljsko do katastrofe in da ti »pustolovci« nimajo s Poljsko ničesar skupnega. Moskovski odbor smatra sebe za edino pravno veljavno institucijo, ki bo uradovala od sklicanja poljskega sejma. Značilno za podrejenost poljskega sovjeta Kremlju in njegovo usmerjenost je, da pravi v manifestu, da mora biti vzhodna meja Poljske, meja dobrega sosedstva, ne pa nasip, ki bo ločilo Poljsko od njenih sovjetskih sosedov.

Istočasno pa je poljski begunski odbor v Londonu objavil izjavo, v kateri najodločneje odklanja poljski sovjet. Ustanovitev te Moskvi podrejene ustanove označuje kot poizkus peščice uzurpatorjev, ki raj poljskemu narodu vsilijo politično vodstvo, kakršnega večina poljskega naroda odklanja. Dalje pravi izjava, da je večina ljudi v moskovskem odboru poljskemu narodu skoraj popolnoma neznana. Dopolnilno ugotavljajo poljski krogi v Londonu, da je od 15 članov odbora Vasiljevskaje 9 komunistov.

London si bojazljivo prizadeva, da bi ostal v tem sporu ob strani, da se ja ne bi sprl z boljševidi. O tem se je izrazil tudi stockholmski »Aftonbladet«, ki meni, da so odločilni londonski krogi mnenja, da mora poljska begunska vlada v Londonu to bitko smatrati za izgubljeno.

Washington in London sta vtaknila glavi v pesek

Stockholm, 26. julija. V zvezi s sporom londonskega begunskega odbora z moskovskim »poljskim sovjetom« opozarja washingtonski dopisnik dnevnika »New York Times« na Rooseveltov poizkus, da bi dosegel po zadnjem washingtonskem obisku poljskega begunskega vodje Mikolajčka združenje med sovjetskimi odborom v Moskvi in odborom v Londonu. Roosevelt je predlagal Stalinu, da bi povabil Mikolajčka na razgovor v Moskvo. Stalin pa je odgovoril, da je to mogoče le, če izloči boljševidkom sovražne elemente iz svoje vlade. Do obiska potem ni prišlo.

V Londonu smatrajo, tako javljajo švedski časopisi, ustanovitev »poljskega sovjeta« v Moskvi za končnoljavni prelom med Moskvo in poljskim begunskim odborom v Londonu. Tako poroča dnevnik »Svenska Dagbladet« iz Londona, da smatrajo za popolnoma nemogoče, da so bili moskovski ukrepi objavljeni prav sedaj, da bi onemogočili nameravano potovanje poljskega begunskega vodje Mikolajčka v Moskvo. Sedaj ni več potrebno, da bi Moskva odklonila britansko prošnjo, da sprejme Mikolajčka, kajti britanska vlada si tega tudi ne bo več želela. V Londonu so mnenja, da bo sovjetska vlada krepko podprla novi odbor v Moskvi, tako da ni računati z rešitvijo, ki bi zadovoljila londonske Poljake.

Helsinki, 26. julija. Po neki vesti moskovskega radia, sestavljajo »poljski narodnosvobodilni odbor«, ki ga je ustanovila Moskva: Andres Vitoš, Vanda Vasiljevskaja, general Rola Zelinski, generalni poročnik Beringer in Boleslav Drosner.

Amsterdam, 26. julija. Poljski »ministrski predsednik« in »zunanji minister« sta bila, kakor poroča agencija Reuter, v torek pri Edenju, da bi se z njim razgovarjala o najnovejšem razvoju na Poljskem. Obravnavana je bila med drugim »ustanovitev poljskega odbora za narodno obrambo«, ki jo je objavil moskovski radio. Poljski begunski odbor je razpravljal o tem vprašanju na svoji seji v torek zjutraj.

Zeneva, 26. julija. Pred razgovorom z zunanjim ministrom Hullom o razvoju odnosov med boljševidi in Poljaki, do katerega bo prišlo danes, je izjavil poljski begunski zastopnik v Washingtonu, poslanik Jan Cienhanovski, da je »poljski

osvobodilni odbor«, ki je bil ustanovljen na poljskih tleh, »tipična lutkovna vlada«. Odbor sestavljajo skoraj izključno komunisti in nima praktično nobenih pristavev.

Nemški tisk o poljskem vprašanju

Berlin, 26. julija. Nemško časopisje vidi v proglasitvi moskovskega poljskega odbora za »poljsko vlado« pričakovani začetek že dalje časa trajajočega razvoja. Kot posebno značilno za položaj omenja »Berliner Börsen-Zeitung«, da obstajata sedaj dve poljski zastopstvi, sovjetsko in ono v Londonu in da vsako oporeka drugemu eksistenco pravico. Londonskemu poljskemu odboru ni nič koristilo, da se je skliceval na »atlantsko listino«, Angloameriški zaščitniki so mu jasno razložili, da ga smatrajo zaradi večnih prošelj za zaščito proti Moskvi za nadležnega proničnika in motilca angloameriško-sovjetskega sodelovanja. Ko je bila sedaj osnovana sovjetsko-poljska vlada, ne da bi Združene države in Anglija pokazali tudi najmanjši odpor, bo lahko spoznal položaj tudi najomejenejši Evropec. List naglašajo, da je manifest moskovskega odbora predvsem določil povrnitev pravic Židom. Za prebivalce poljskega ozemlja bo pomenila boljševidacija uničenje vsega narodnega in kulturnega življenja in narodovo smrt.

Nova omejitev Bonomijeve oblasti

Milan, 26. jul. Po nalogu zaveznikih zasedbenih oblasti so odgnali mesto Neapel pristojnosti Bonomijeve vlade. V Neaplju deluje sedaj neka ameriška komisija, ki ima daljnosežna pooblastila in je odgovorna za vrhovnem zaveznikskemu nadzornemu odboru. S tem so, tako poudarjajo, ponovno močno omejili oblast Bonomijeve vlade. Ker je Sticlija neposredno pod zaveznikskim nadzorstvom, nima liberalno-demokratska vlada, ki so jo ustoličili Anglosasi, prav za prav nobenega pomena več.

Badoglijeva oblietnica

Milan, 26. jul. O večerajšnji oblietnici Badoglijevega državnega udara pripominja Amicucci v listu »Corriere della sera«, da kolovodje tega državnega udara niso ničesar pridobili, pač pa vse izgubili. Kralj je izgubil krono, Badoglija so odstranili njegovi lastni zavezniki, izdajalce fašističnega velikega sveta je javnost hudo zasramovala ter so prešli pravično kazni. Generalnega štaba, nosilca žalostne kapitulacije, ni več in plutokrati ter duhovščina so že sedaj prepoznali Stalinovo senco za nepomembnim ministrskim predsednikom Bonomijem.

V listu »Regime Fascista« obelčuje Farinacci katastrofalne posledice državnega udara; zlom vojske, razsulo države. Ves italijanski narod je sedaj spoznal, da niso vodili sovražniki vojne proti fašizmu, marveč proti njemu samemu. Italija in italijanski narod imata za seboj najtežjo krizo svoje zgodovine.

Amanullah aretiran v Rimu

Amsterdam, 26. jul. Kakor javlja agencija Reuter iz Rima so zasedbene oblasti v Rimu ravno kar zaprle bivšega afganistanskega kralja Amanullah. Dalje poroča Reuter, da bo v kratkem potoval v Rim westminstrski nadškof Griffin, ko bo obiskal papeža.

Beaverbrook v Washingtonu

Stockholm, 24. jul. Kakor javlja britanska poročevalska služba, je dospel lord Beaverbrook v Washington.

†

Med nebeške kiralce je odšel naš nadvse ljubljni sinček, bratrec in vnuk

Andrejček

Pogreb bo v četrtek, 27. t. m. ob pol 3. uri popoldne z žal. kapele sv. Krištofa, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. julija 1944.

ADELA in LADO RAKOVEC, starši; INGO, brat in ostalo sorodstvo.

Kronika

* Obvezno delovno službo je uvedla slovaška vlada na celotnem področju svoje države. Delovna služba se nanaša prav tako na ročne kakor na duševne delavce in vsako, ki se ne odzove službeni dolžnosti, pri de pred sodišče, kjer sodijo po vojaških zakonih.

* Šahovski turnir za prvenstvo Nemčije. Velenemska šahovska zveza je odobrila šahovski turnir za prvenstvo Nemčije, ki bo izveden na Dunaju, ter sprejela prijave moštrov, ki se bodo udeležili tega tekmovanja. Lista udeležencev se glasi: Ahurs, Berghofer, Elm, Elsas, Engert, Gebhard, Herrmann, Junge, Kuppe, Landes, Lokvenc, Orienter, Rellstab, Schmidt, Teschner, Zoller. Prvo kolo bo odigrano 13. avgusta. Finalni boji za prvenstvo moštvenega prvenstva, ki so bili predvideni od 29. do 31. julija v kopališču Oynhausen, so preloženjani na september.

* Slikar Maks Rabes umrl. Na Dunaju je umrl znani slikar tajni svetnik prof. dr. Max Rabes. Tekom svojih mnogih potovanj slikal Severno Afriko, Egipt in Sirijo je študiral na bojnih poljih Mahdijev upor. Pričel je s slikanjem prve svetovne vojne. Znan je bil tudi kot slikar lepih žena.

* Proteza za nogo z gibljivimi členki. Nekj svedski specialist za izdelovanje protez je izdelal umetno nogo z gibljivimi členki. Nova proteza, ki se po svojem konstruktorju imenuje Fahlstrelowa proteza, je narejena iz lahkih kovin ter je ne navadno elastična. V nekaj mesecih se človek z lahkoto navadi na takšno umetno nogo, katero vodi spiralno pero iz posebno močnega jekla. Invalidi z umetno nogo te vrste izvršujejo lahko tudi stranske gibe.

* Omejevalno svetlobo na Danskem. Na Danskem so oblasti izdale odredbo, ki določa, da se mora omejit gojitve cvetja v korist površine in zelenjave za kuho. Ta ukrep je bil potreben zaradi tega, ker tudi na Danskem vlada občutno pomanjkanje zelenjave. Za gojitve rož namenjena svetloba površina se da uporabiti za koristnejše namene.

* Huda vročina na Kitajskem. Iz Nankinga poročajo: Centralno-kitajska železnica družba je odredila zaradi izredne vročine, da smejo vzeti potniki s seboj le po 13 kg priljage na osebo. V kitajskem glavnem mestu traja že več kot teden dni izredna poletna vročina brez dežja ali ohladih ponoči. Povprečna temperatura znaša 46 stopinj Celzija ter je za 18,6 stopinj višja kot povprečna temperatura v juliju. Časopisi vsak dan poročajo o ljudeh, ki jih je na cesti zadela sončarica, in o konjih, ki so se zrušili zaradi vročine.

* Preprečevanje teženja alkohola na Finskem. Finska vlada je prepovedala tečenje alkohola hlinjaj za dobo sedanje vojne.

* Davek na sance je sklenil uvesti mestni svet v Baslu. Samski davek se uveljavlja že poprej nekatera švicarska mesta na svojem področju.

* V Rimu stavkajo. Kakor poroča agencija Reuters, so prišli v Rimu stavkati trgovci s sadjem in zelenjavo.

* Mož z največjim letnim dohodkom. V lanskem letu je imel največje dohodke v Ameriki Zid Sidney Fleisher iz Hollywooda. Tako izhaja iz njegove lastne prijave za odmero davkov.

„Dobra knjiga“

je pravkar izdala spomine glavarja Eskimov Jana Welzja

„NA ZLATEM SEVERU“

Potepis po skrajnem koncu Sibirije, pustolovski doživljaji v divjinih severa, med Eskimi in zlatosledci, čudne prigode na daljnih poteh, življenje zaostalih Eskimov, njihove šege in navade, napete storije s pustolovci in še mnogo drugega se spleta v prvi življenjski roman neustrašnega Welzja. Knjiga, ki je imela velik uspeh pri čitateljih mnogih evropskih narodov.

Narodniški DK naj dvignejo novi roman v upravi naših listov v Narodni tiskarni, onim pa, ki dobe knjige na dom, se julijski roman že dostavlja. Nenarodniški lahko dobe novo knjigo v naši upravi ali pa v kateri koli knjigarni po ceni 17.— lir za broširani in 35.— lir za vezani izvod na boljšem papirju. Kdor se ni narodniški »Dobre knjige«, naj jo ob tej priliki naroči, da dobi znatno ceneje tudi znamenito Welzlovo knjigo.

Lojze Zupane:

Moja poletna obleka

V pasjih dneh smo. Vročina letos še ni huda, ženske pa, ki so praktične in imajo okus na pravem mestu, kadar gre za njihovo blago, so se že zdavnaj oblekle v poletna oblačila. Prosim, kdo si upa trdit, da ženska poletna oblačila niso praktična! Kratka krila, kratki rokavci ali pa jih sploh ni, blago za poletno damsko obleko pa mora biti iz tenkega, prozornega tkanja. Čim tanjša je, tem boljše. Nekatere damice imajo na sebi nekatere pajčevino. Bog z njimi! Res je le to, da bi moški v žensko poletno obleko lahko zložili in si jo vtaknili namesto odišavljenega rokavca v naprni žepok suknjice.

Da, tako praktične so ženske v vročih poletnih dneh. Le moški smo stari, trmasti nepoboljšljivi in se potimo v svojih težkih, tesnih oblekah ko niki konji. Seveda nam potlej zamerejo, če tekamo od krčme do krčme in se zalivamo s pivom, da bi vsaj malce potolžili žej, ki nas v poletni vročini neumljeno muči.

Hotel sem popraviti zabodo moške mode, ki je narekovala vsem moškim, nositi v vročem poletnem času prav takšne hlače dopetake kakor so jih nosili že naši očje in prav takšne suknjice, v kakršne so se oblačili naši dedci. Zato sem nekaj dni po mestnih ulicah millega Bobojedstana kritično ogledoval tiste pogumne, ki so že pred menoj prelomili z duhom preteklega časa in se oblekli v hipermoderne poletne obleke. Ne, nisem jim zavdal sreče ampak ker sem praktičen človek, sem računal in računal in prišel do presejalnih zaključkov.

Potlej sem nekega dne stopil v trgovino. »Prosim, dajte mi dva metra lahkega poletnega blaga.« Črnoka prodajalka se mi je zagonetno nasmešnila in pričela predne razgrinjati bale živopisanega blaga.

* Črna borza tudi na švedskem. Kriminalna policija v Stockholmu je odkrila veliko tatvino živilskih nakaznic. Pri tatvini so imeli svoje prste vmes tudi uradni stockholmskega vojnega gospodarstvenika zavoda. Storilci so pomeverili s ponarejenimi nakaznicami za 4000 kg maslobo, sladkorja in pšenične moke. Vse to blago je bilo prodano na črni borzi po visokih cenah.

iz Ljubljane

u—Kder hoče dobiti lepo slovensko knjigo v odlični izdaji, naj se posluži Malega knjižnega zbiranja. Listek stane 30 lir in vsak listek je tudi dobiček, bodisi bibliofilska tomlolska tablica ali ena izmed petih knjig Ljudske knjižne tomlolske Zimske pomoči. Zreba se lahko v pisarni Zimske pomoči, Gradišče 2, ali v Ulici 3. maja nasproti Daj-Dama. Prav tam se tudi prodajo Bibliofilske tomlolske tablice po 100 lir.

u—Na živilskem trgu se je včeraj poznalo, da je bil tržni dan. Gospodinje in prodajalke so prihajale na trg že okoli 7. in se je kupčija hitro razvila. V skladu z letno dobo je na trgu tudi ponudba in povpraševanje po blagu. Vendar nekaterih pridelkov kljub temu ni naprodaj. Na laže kupiš zelje in ohrovt, tudi korenja, petršila in druge podobne zelenjave je dovolj. Bolj težko se dobi solata. Prodajalke, ki jo se utegnejo nabrati na svojem vrtu, so kar oblegane od gospodinj. Fizola v stročju je že več naprodaj, graha pa, ki so ga letos po okoliških vrtilih izredno mnogo posadili, že premankuje. Še vedno se na trgu dobi tudi staro kisto zelje in repa. — Živahna kupčija se razvija pri prodajalcih rož. Ljubljancem imajo že od nekdaj radi rože in se jim tudi v vojnem času nečje odpuvdati.

u—Nekaj breskev je prišlo v torek v Ljubljano, mnogi pa niti vedeli niso, da so bile na prodaj. Bilo jih je za dober tovrni avtomobil, vendar je ta količina za mesto, ki je že nekaj tednov skoraj brez vsakega sadja, odločno premajhna, čeprav bi prišlo vse blago javno naprodaj. Breskve so v torek popoldne razdelili branjevcem, kjer so jih stalni prodajalci sadja na Pogačarjevem trgu takoj razprodali, tako da danes niso imeli kaj prodajati, na Vodnikovem trgu pa si jih zjutraj okoli 8. se dobil, če si imel srečo, čas in potrpljenje, da si čakal v vrsti. Blago je bilo še precej lepo, nekaj pa ga je bilo zaradi dolge voznje že nagnjeno in plesnivega. Vendar je šlo vse skupaj hitro v denar.

u—Bibliofilska tomlola. Neimenovani gospod je odkupil 20 tomlolskih tablic za bibliofilske tomlolo in jih je počaril za siromašne begunce. Gospod K. T. je pri odkupu 10 tomlolskih tablic dobil 5 tablic za begunce. Obema se v imenu obdarovanih zahvaljujemo in ju priporočamo v posnemanje!

u—Bojniški odsek mestnega prekrbovalnega urada v Turjaški palači v Gosposki ulici št. 15 zaradi smatiranja uradnih prostorov v petek 28. in v soboto 29. t. m. ne bo uradoval za stranke. Zamudniki, ki v mesecu juliju niso prejeli nakazil, naj se zgledajo v uradu v ponedeljek 31. t. m.

u—V prijetno dolžnost mi je, da se javno zahvalim g. dr. Ivanu Peršiču, specialistu za kirurgijo, za sijajno uspešno operacijo, v katero je položil ves svoj trud in znanje. Zahvaljujem se tudi bolniškim sestram Splošne bolnišnice za pozornost in odlično postrežbo. Deklevala Danilo, dijak.

u—Stenografije ali knjigovodstva in nemščine se z lahkoto naučite med počitnicami v posebnem tečaju: pričetek 2. avgusta. Učne ure dogovorimo ob prostem času obiskovalcev-lk. Priporočljivo zlasti tudi dijakom-injam srednjih in strokovnih šol. Vpisovanje dnevno. Informacije: Trgovski učni zavod, Kongresni trg 2-II.

u—Služkinje! V nedeljo 30. julija hočemo zopet vse pokazati, da obsejamo pogubonosni boljševski komunizem in njega divjaštvo na naših tleh. Udeležile se bomo zato protikomunističnega predavanja, ki bo za nas ob 5. uri popoldne v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Nobena ne sme manjkati!

u—Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje strojepljiva. Praktično znanje, potrebno v vsakem zasebnem ali javnem poklicu, Novi eno-, dvo- in trimesečni tečajji — dnevni in večerni — prične 1. 2. in 3. avgusta, Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učnišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

»Ah, ne mislim na blago za žensko obleko,« sem zajecjal.

In že je priskrbel zajetni trgovec, da bi mi sam postregel.

»Gospod želi blago za moške poletne hlače, kajne?« je zanosilaj.

»Prosim,« sem olajšno vzdihnil. Ogledoval sem kose belega, svetlosivega in blaga drap barve. Odločil sem se za slednjega.

»Dvakrat štiri je osem,« je gojrdnal trgovec, ko je s škarjami strokovnjaško odstrigal od bale dva metra blaga. »Osem točk, prosim.«

Strela nebeska, saj na točke bi pa skoraj pozabil! Segel sem v žep po oblačilno nakaznico. Hvala Bogu, moja karta je vsebovala še zadnjih osem točk. Ko sem se tako iznebil oblačilne nakaznice in odšel za blago več ko polmesecno plačo, sem stisnil zavojček pod pazduho in jo ucvrl domov.

Domov sem ženi povedal kako in kaj. Izrogačila je oči, kakor da jo bo zdaj zdaj pograbila božjast, nato pa mi je položila dlan na čelo.

»V redu,« je zamrmrala. Potipala mi je žilo v zapestju, velela, naj ji pokažem jezik in mi pogledala za veke.

»Vročice nimaš, tudi slabokrvnost ni na predovale. Le kaj ti je, ljubi žiži?« je zmajevala z glavo.

»Prosim, v kakšni zvezi naj bo to z mojo poletno obleko?« sem vzkipeal. »Glej, kratke hlače, ali bolje rečeno poletne hlače brez hlačnic so zdaj moderne! Suknjice je oblačen in rokavci segajo samo do komolcev. Na dobičku bova, če bom nosil takšno obleko v poletnih vročih dneh. Ti tako težko pereš, jaz pa ne bom potreboval po. slej niti spodnjic niti srajce.«

Nu, tisto zaradi spodnjic je še nekako razumel, tola da bi brez srajce hodil okoli, ji ni šlo v glavo.

»Poletni suknjiči so vendar tako praktični,« sem tiščal svoje. »Zdi se mi, da

Priporočamo

našim cenjenim oglaševalcem, naj oglašajo za nedeljsko »Jutro« oddajo v oglašnem oddelku »Jutra« že v petek do 18. ure, ker je iz tehničnih razlogov čisto nemogoče uvrstiti v nedeljsko »Jutro« tiste oglašje, ki so oddani v naši poslovalnici šele v soboto dopoldne.

u—Odrasli in mladina bodo z velikim zanimanjem čitali znamenito Kiplingovo delo »Džungla« v dveh zvezkih, ki se dobi v knjigarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ulica 3.

u—Srednješolci in srednješolke opozarjamo na tukašnje počitniške tečaje vseh predmetov. Temeljita priprava za naslednji višji razred, oddelki za popravne in privatne izpite. Izбира predmetov po želji. Pričetek 3. avgusta. Vpisovanje dnevno. Informacije: Specialne strokovne instrukcije za srednje šole, Kongresni trg 2.

u—Nesreče. V ljubljansko bolnišnico so iz Notranjih gorij pripeljali 34letnega posestnika Ivana Remškarja, ki ga je konj pritisnil ob drevo in mu zlomil desno nogo. S kolea je padla in si zlomila desnico 11letna hčerka poštnega službenca Majda Klavsova iz Ljubljane. Levico si je zlomil pri padcu z drevesa 14letni dijak Viljem Pajnič iz Ljubljane. Z voza je padla in si zlomila levo nogo 15letna hčerka posestnika Ana Popitova iz Logatca, 55letna gospodinja Marija Pintarjeva iz Ljubljane je padla in si zlomila desnico. S češnje je padel in si zlomil levico 13letni sin posestnika Andrej Koželj iz Krke, 4letno hčerko posestnika Marico Padarjevo iz Zelmelja je bil pičil gad v levico in so jo morali poslati po zdravniško pomoč v ljubljansko bolnišnico.

Ali pregledujete orodje za hišno zaščito? Kramp, sekira, lopata, ki izpadojo iz ročice so le malenkost več vredni kot nič. Zato hišni starševine, pa tudi sami stanovaleci pazite na orodje in še danes pregledajte v kakšnem stanju je in kje se nahaja. V zaklonišču naj bo obnašanje posameznika še bolj pazljivo, ker so ljudje nervozni in nestrpni. Vedno misli na to, da ne storijo svojemu bližnjemu ničesar, kar ne bi bilo povsod Tebi samemu! — Vpitje, sprehajanje, prerviranje, neumestne šale ne spadajo v zaklonišče.

S štajerskega

45.000 rojakov iz Spodnje Štajerske se je udeležilo zborovanj, na katerih so govorniki poročali o ponesrečenem atentatu na Hitlerja. Samo v Mariboru so našli na zborovanjih 17.000 ljudi.

Odlikovanja. Z železnim križcem 2. razreda so bili odlikovani deseterik Ferdinand Maruško, Lojze Lipovnik in Vincenc Slamič iz Sv. Petra pri Mariboru. Z viteškim križcem je bil odlikovan deseterik Štefan Milnar iz Leobna.

Prireditve za ranjence v Cmuireku. Na vabilo župnega vodstva je prispeval v Cmuirek eno izmed zadnjih nedelj skupina ranjencev nemške vojske pol vodstvom višjega narednika Wriedta, ki je odlikovan z viteškim križcem. Ob tej priliki se je zbrala v Cmuireku velika skupina domačinov s šolskimi otroki, ki so ranjencev prepevali pesmi ter jih razveseljevali z godbo. Sodeloval je tudi cemuireški godalni orkester pod vodstvom domačega nadučitelja. Gostje in gostiteljci so preživeli na ta način nekaj uric v najlepši prijateljski slogi, ki je pokazala, da je fronta na bojišču prav trdno vezana z zaledjem.

Z Gorenjskega

Premestitev. Iz Kranja je bil premesčen v Beljak za vodjo Okrožnega urala Ludvih Klösch, ki je doslej uradoval v Kranju na Gorenjskem.

V Trzinu na Gorenjskem so nastopili domači pevci s sodelovanjem onločnega sakonskega orkestra. Pevce in godbenike sta vodila štabna voditelja Egger in Reinisch. Produkcija je bila v novi kinematografski dvorani »Na skali«, kjer se je po prireditvi trziški župan Kurz zahvalil vsem za požrtvovalno sodelovanje.

V Celovcu so umrli: 19letna posestnikova hči Cecilija Hodnikova, vratarjeva žena Mihaela Gorinkova, 69letni profesor Albrecht Loeser, 69letni trgovec Janez Finžgar, 86letna vdova po uradniku Marija Karerjeva in 56letna kmetica Marija Rabičeva.

srajce zares ne bom potreboval pod takšnim suknjičem.«

»Ampak takšna obleka je vendar nekakšna za moške,« je trmoglavila. »Suknjice je dolg kakor židovski kaftan. Moj Bog, saj bodo ljudje mislili, da tekaš okoli brez hlače.«

»Brez hlače? Kako misliš to, ljuba moja?«

»Ih, tako, saj tistih kratkih hlače sploh ni videti izpod suknjice. Le oglej si tiste, ki so ti zmešali pamet, kako holijo ogro kakor — samosrajčniki. Jezas, Jezas, v kakšno sramoto me spravljajo! Nikoli ne bom šla s teboj na ulico, da veš. Nikoli!«

In že so ji solze visele v očeh.

»Aha!« sem ugovarjal. »Takšna je torej ta reč s to prekleto modo. Kadar si ti izmisliš nov klubok ga kupiš, pa četudi je bolj podoben povznetemu cvetličnemu loncu, krožniku, skledi, pokrivači ali svitku ... kakor pa kluboku. Zdaj, ko hočem biti končno tudi jaz moderan, pa mi tipaš žilo in ugibaš, če nimam morda sončarice ...«

Ves jezen sem zavil blago nazaj v papir in se odločil, da še tisti trenutek oidem h krojaču.

»Počasi, burja!« me je zaustavila žena. Zdaj je udarila na druge strune, ko me je s priliznim glasom vprašala:

»Pa koliko blaga si vendar kupil za tvojo poletno obleko?«

»Dva metra,« sem odsekal.

»Dva metra? Mili Bože, saj si zares ob pamet! Kdaj si še slišal, da bi krojač sečil moško obleko iz dveh metrov blaga? Ali si že pozabil, da si pred petimi leti, ko si imel zadnjič novo obleko, moral kupiti skoraj tri in pol metra blaga? Saj se menda zavedaš, kakšen bingole si, ne?«

»Tisto je že res,« sem ugovarjal. »Toda kratke hlačnice, kratki rokavi na suknjiču ... ali misliš, da so to mačidine solze?«

V Velikovecu je umrla v 86. letu svoje dobe zasebnica Katarina Winklerjeva. Prav tako je zatisnila oči 61letna Marija Miklavčeva.

Tatica iz šadkošednosti, 18letna Marija St. iz okolice Kotmare vas; je bila zaposlena na poštnem uradu v Celovcu kot pomožna moč. Nekega dne so jo opazovali, kako je vzela iz nekega zavojčka, ki je bil namenjen na bojišče, več keksov. Pri preiskavi so našli v njenih predalih in žepih še tri druge, deloma načete počne omotice in raztrgano pismo. Zaradi tega je prišla tatica pred deželno sodišče v Celovcu, kjer je priznala tatvino. Obsojena je bila na 10 mesecev ječe.

Iz Trsta

Razdeljevanje tobaka in cigaret. Z veljavnostjo 31. julija bodo prejeli potrošniki tobaka v vseh občinah tržaške pokrajine po 30 gramov tobaka in tobačnih izdelkov telensko, namesto dosedanjih 40 gramov.

Razdeljevanje sadne meze. Tržaško prehranjevalno ravnanje opozarja potrošnike, da bo od 26. julija dalje v občinah Trst, Tržič in Milje razdeljevanje sadne meze po 250 gramov za potrošnike do 18 let in nad 65 let.

Cene voln in nagrade proizvajalcem. Komisar za cene v pokrajinah Furlanija, Gorica, Trst, Istra in Kvarner je določil sledeče cene voln: prva vrsta 38.68 (oprana), oz. 31.43. Druge vrste 36.03 (oprana), oz. 31.66, tretje vrste 31.21 oz. 27.04, četrte vrste 21.33, oz. 17.07. Predvidene so sledeče nagrade proizvajalcem ob oddaji volne v zbiralnice: za prvi kilogram volne 100 gramov sukanca, za količino od drugega do 4 kg volne na vsak kilogram po 50 gramov sukanca, za vsak naslednji četrti kilogram volne 50 gramov sukanca.

Smrtna kosa. Dne 23. in 24. julija so umrli v Trstu 50letni Marcel Šer, 80letna Neža Briški-Visnovič, 74letna Ana Šerbiš, 65letni Srečko Mevšič, 83letna Hermina Pegan, 6letna Marija Ljubič, 30letni Marij Vidali, 29letna Leona Colja, 41letna Emilija Gerloj-Furlan, 53letni Valerij Jenko, 39letna Kornelija Krečmar, 48letna Lucija Teržan, 72letna Marija Zubej, 6letna Ana Marija Juračič, 76letna Marija Pastočič in 85letna Marija Svetlič-Silič.

Himen. V Trstu so se poročili te dni uradnik Salvador Stara in gospodinja Albina Antončič, pomorski kurjač Santo Faldič in gospodinja Antonija Pezulič, uradnik Egon Trevisan in gospodinja Ana Spacapan, uradnik F. Basani in namestnica Kornelija Prešern.

Ljudsko gibanje. Dne 23. in 24. julija je bilo v Trstu 14 rojstev, 35 smrtnih primerov in 10 porok.

Razburljiv lov za tatom. V pokriti mestni tržnici v Trstu je nastalo razburjenje. Faust Zuecherju, ki je nakupoval zelenjavo, je med prerviranjem v gneči izmaknil 39letni Hugo Bornja iz ulice Sv. Sergija št. 2 listnico s 320 lirami in osebnimi dokumenti. Nastalo je vpitje in je sledil lov za držnim tatinskim zlikovcem, ki ga je stražnik odpeljal na stražnico. Med zasliševanjem se je Bornja zagnal proti oknu in se vzpel nanj, da bi skočil na ulico. Nakana pa se mu ni posrečila, ker so ga v zadnjem hipu pred odskočkom zagrabile čvrste stražnikove roke. Drznega uzmovčica so prepeljali v zapore v Niški ulici. Zagovarjati se bo moral pred sodiščem.

Iz Gorice

Zakloniščnem predor pod goriškim gradom še ni dostopen občinstvu ob letalskem alarmu, ker še ni izgotovljen. Kdor se zateče vanj, stori to na lastno odgovornost.

Nova avtobusna zveza. Med Kriminom in Trstom je bila uvedena nova avtobusna zveza. Avtobusi odhajajo vsak ponedeljek, četrtek in soboto ob 6.30 oz. 16.15 iz Krimina v Trst.

Iz Tolmina. Tolminski domobranci so pričeli izdajati svoj list »Tolminski glas«. Poseben članek je posvečen goriškemu slavcu Simonu Gregorčiču. »Tolminski glas« bo izhajal vsak teden.

Nezgrade v mestu in okolici. 51letna Franciška Bremec iz Lokavca si je med poljskim delom ranila levo nogo. 23letna kmetica Alojzija Mervec iz Opatjeje sela se je porezala po obeh rokah. Levico ima poskodovalno delavce Bruno Simeoni iz Gorice. Ponesrečenci so bili prepeljani v goriško bolnišnico.

»Le vprašaj krojača in povedal ti bo, da se blago, ki ga s poletno obleko prihraniš na kratkih hlačah, porabi za — dolgi suknjič.«

Zdaj se mi je šele posvetilo v glavi. »Saj res,« sem si mislil. »Hlačiče brez hlačnic segajo do sredine stegen, suknjič pa skoraj do kolen, da prav za prav hlači niti videti ni ... Zares si ga najbrž položil, ljubi čičgog, in kupil premalo blaga.«

»Nu, vseeno, vprašal bom krojača, kako in kaj,« sem zamrmral.

Pa ker me žena na drug način ni mogla prepričati, da sem kupil premalo blaga, se je sklonila k mojemu ušesu in mi zašepetala:

»Pomisli, v kakšno nevarnost se izpostavljaš, ljubi žiži! Le poglej si kolena, kakšna imaš! Sam praviš, da si se odvalil klečeplazenju ...«

Pogledal sem kolena in se zgrozil: na gosto so bila porastla z mahom. Zares, že dolgo nisem klečal, ker sem se prepričal, da je bila vsaka moja prošnja neustlišana, vsi vzdihljaji — bob ob steno.

To me je spametovalo. Potegnili sem hlačične starih hlače prek kolen in zamrmral:

»Ne maram poletne obleke.«

Še tisti teden pa sem nekega večera, ko sem se vrnil iz urada, zagledal ženo v lepi, novi poletni obleki, ki ji jo je sešila šivilja iz blaga, namejenega za mojo poletno obleko.

»Poglej me žiži,« je zagostolela, »Ali ni to škranca obleka?«

Še zdaj ne vem, kdo je prav za prav zmagal: ali moja strahopetnost pred kritičnimi pogledi na moja poraščena kolena, ali ženina pamet. Na tovrstno žensko strahopetjo se zares ne razumem. — — —

In tako ima moja žena novo poletno obleko, jaz pa še vedno tekam okoli v hlačah dopetakah in v staromodnem suknjiču, se znojim ko niki konj in pijem pivo — kadar ga na srečo iztaknem v tej ali oni krčmi.

Beleznica

KOLEDAR:

Četrtek, 27. julija: Natalija, Pantaleon DANASNJE PRIREDITVE: Kino Matice: Titanic Kino Sloga: Kdo je oče? Kino Union: Materina ljubezen

DEZURNE LEKARNE:

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič—Tržaška cesta.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 22. do 4. ure.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

OPERA

Četrtek, 27. julija: ob 18.: Paganini. Red Četrtek. Petek, 28. julija: Zaprt.

F. Lehár: »Paganini«, Opereta v treh dejanjih. Napisala P. Knepler in B. Jenbach. Prevedla: L. S. in V. U. Osebe: Marija Ana Eliza, kneginja lucaška — Mlečnikova; knez Felice Bacciocchi, njen soprog — Zupan; Nikolaj Paganini — B. Sancin; Bartucci, njegov impresario — Milčinski; grof Hedouville, general v Napoleonovi armadi — Humer; markiz Giacomo Pimpinelli, prvi kneginjin komornik — M

SPORT

Sportnemu veteranu
v slovo!

Spet je kruta smrt posegla v vrste športnikov, spet je bela žena prekrižala življenjski šport... Z Bleda je prispela tužna vest, da je tam za vedno zatisnil oči znani trgovec in stari športnik Viktor Bohinec.

Ponosni smo bili športniki na tega visoko zdravnanega starega gospoda — učakal je visoko starost 73 let — saj smo ga prištevati kot enega najstarejših in najmarljivostnih med svoje, saj nam je prav on med prvimi — zdaj je od tega že več kakor pol stoletja — postavil prve uspehe v športu, saj je bil Bohinec dolga leta po prvi svetovni vojni vselej pripravljen prisločiti na pomoč s svojimi izkušnjami in požrtvovalnostjo.

Viktor Bohinec — športni sodobnik še dveh živčnih zaslužnih kolezarjev — je bil v svoji mladosti tudi kolezar. Toda ne kakor toliko drugi, ki so se oprijeli novega vozila iz potrebe ali udobnosti, temveč kolezar, ki je vožnjo s kolesom spremenil v borbo za dobro ime slovenskega človeka na neštevilnih dirkah doma in na tujem. Mladi Bohinec je žel mnogo priznanja in prejel bogate častne nagrade, toda še bolj kakor vsega je bil vesel zavesti, da je s svojim vzgledom potegnil za seboj vedno več drugih.

in v poznejših letih ter v zadnjem desetletju je z zadovoljenjem spremljal vsak napredek, ne samo v mehaničnih športih, ki so mu bili najbolj pri srcu, temveč v telesni vzgoji sploh. Seveda ni bil čovek, ki bi bil kdaj držal križem roke; zmerom znova je našel pot med športnike, stare tovariše s kolesarskih prog ali mladi rod z bogatimi načrti za bodoče. Prav nazadnje je bil najbolj privezan na motociklistiko in avtomobilizem — saj to je bila tudi njegova stroka v zasebnem poklicu. Po tej pripadnosti ga je nekdo želel za svojega člana MK Ilirija, vidno funkcijo pa je do pred vojno zasedel v ljubljanski sekciji Avtoškola, kjer je užival splošen ugled in veliko priljubljenost. Njegova dolgoletna izkušnja, njegova mirna in tehtna beseda je bila uvaževana povsod.

Pokojni »Prmejs« — tako so ga poznali stari ljubljanci — je bil zmerom rad med športniki in še in še se je zanimal, kako kaj gre na raznih toriščih. Zdal je odšel na večne poljane, moč na videz nepremagljive narave in kremenitega značaja, toda med slovenskimi športniki si je zagotovil časten spomin. Slava športnemu veteranu Viktoru Bohincu!

L. S.

Med izidi zadnjih dni
V PLAGALISCIH

V plavalnem dvoboju med Linzom in Berlinom, v katerem so zmagali Berlinčani s 56 : 44 točkami, je dosegel bivši nemški prvak in svetovni rekordar Arthur Heina izvrsten čas v plavanju na 200 m prsno, in sicer 2:45,5, s katerim je pustil za seboj zastopnika Linza Bernerja, ki je potreboval 2:58. V vseh tekmovaljih so Berlinčani zasedli prva mesta. V plavanju na 100 m prsto je bila najboljša Uršula Pollock v času 1:13. Na 200 m hrbtno je zmagal Künzel v 2:44,7, drugi za njim je bil Hladky (Linz) v 2:47. V stafeti 6x50 m prsto je prav tako spravljal zmago Berlin v 2:59,4, dočim je Linz potreboval 3:01,1. V stafeti pa 4 x 200 prsto je Berlin dosegel čas 12:39, Linz pa 12:38,4. Na 100 m hrbtno je med dekleti spet zmagala Pollockova v 1:26,8, na 100 m prsto pa Busse v 1:25,1.

Margareta Harup je postala v Helsinkih prva danska prvakinja v plavanju na 300 m v prostem, hrbtnem in prsnem slogu v novem rekordnem času 4:35,6. Tudi dosednji rekord v času 4:37,8 je branila sama. Na drugo in tretje mesto sta prišli sestre Kirsten (4:44,5) in Birthe Ove-Petersen (4:47). Med moškimi je na 1500 metrski progi postal prvak Erik Christophersen v 21:11,7 pred Aage Hellströmom v 21:35,5.

Nekateri izidi iz Nizozemske. Willy Havarij je zmaga v plavanju na 200 m v 3:03,4 pred van Vlietov, ki je potrebovala 3:11. Bep van Schaik je preplaval 100 m prsto v 1:10,6, naslednja pa je bila H. Termeulen v 1:12,8.

NA TEKALISCIH

Norveški prvak v desetboju je postal Andreas Jahr s 5791 točkami; na drugem mestu je Thure s 5659 točkami.

Holandski rekordar Timus Osendarp je zmagal v Rotterdamu v teku na 100 m v 10,9. De Bruvin je vrgel disk 43,32 m daleč. Gurda Koudijs je pretekla 100 m v 12,3 sekund.

Na mitingu za okrogno prvenstvo v Berlinu je Bauer zmagal v teku na 800 m v 1:59,9. Brinkmann je bil prvi v teku na 1500 m v 4:09. Desetbojec Schmidt je prišel v skoku v daljino do znamke 7,73 m. V metih je isti tekmovalček dosegel tri druga mesta in drugo mesto v skoku v višino.

Med ženskami je pretekla Erika Sandmann 100 m v 12,4. Hofmannova pa skočila 5,65 m daleč.

Herbert Steinmann:

Žena za stekleno steno

Roman

»Ljuba gospodična Dannow,« je previdno dejal, »nikar ne glejte na vse to tako tragično. Gledaliski ljudje smo pač na žalost nagajeni k temu, da dajemo svojim osebnim zadevam od sile dramatsko lice! Govoril bom z Unterhannom in Rüdersdorffom in jima raztolmačil, kako in kaj. Potem, upam, se take stvari ne bodo več dogajale. Vi pa — kaj ne, da boste mislili na gospoda Renkena in nekoliko tudi na svojega starega ravnatelja, ki ima toliko skrbí, in boste igrali vlogo?«

Uklete, ki je držalo, je počasi odnehalo. Ilse Dannow si je potegnila z žepno rutico po očeh in vstala. Na ustnicah ji je igral hraber nasmehek.

»Vem, da dobro mislite, gospod ravnatelj. Nemara imate prav — bila sem neumnica, nesposobna. Morebiti sem prerazdražena, ali pa je kriv strah pred premiero. Poskusila bom!«

Hassberg se je prisrčno nasmehnul in ji ponudil roko.

»To je drugačna beseda. In zdaj pojdite lepo venkaj na toplo sonce pa se nekoliko izprehodite po našem starem Hagenbrücku in nikar več ne mislite na hude reči, kaj ne?«

Sport na traku

V torek ob 18. je bila v kinu »Sloga« prva brezplačna športna predstava s kratkim filmom z naslovom »Meti v športu«.

Zanimiv film, posnet na berlinski olimpiadi l. 1936, je v sliki in besedi tolmačil glavne štiri vrste metov, kopja, kroglice, diska in kladiva. Kolikor tolmačenje samo zaradi nagle izgovarjave morda ni doseglo zadostnega učinka, toliko bolj so navdušili številni krasni posnetki s te zadnje športne manifestacije z udeležbo mladine vsega sveta.

Na odstrelišču letelih bomb

Vojni poročevalec Hans Theodor Wagner poroča z zapadnega bojišča:

Nekje v Franciji se nahaja poveljništvo maševalnega orožja, ali, kakor mu Nemci pravijo, »V I«. Buker s poveljnikom odstrelišča letelih bomb leži precej globoko pod zemljo. Častniki njegovega štaba so izredno trezni možje, ki mislijo in delajo, kakor zahtevajo stvarne razmere. To so odlični topničarji, ki obvladajo tehniko letalskega orožja prav tako dobro, kakor so izvedeni v vprašanih motornih poletih. Med njimi so izkušeni možje, ljudje, ki so si priborili na bojiščih najrazličnejša odklopanja.

Stene bunkerja so pokrite z zemljevidi in tabelami ogromne razsežnosti. Ti zemljevidi kažejo področje Londona s predmestji, podzemsko železnico, ceste, industrijska podjetja ter vse vojaške in za vojaško poizvedno važne ustanove. Na stenah visijo povelja za posamezna odstrelišča in delovanje podrejenih edicij. Tam čitaš n. pr.: Ogenj ob 19.01... Ogenj ob 19.40... Ogenj ob 20.54... In tako dalje. Iz teh povelj razvidiš, da so imeli v Londonu prebivalci mnulaga dne samo dve uri miru. Potem se je vsula na mesto gosta toča letelih izstrelkov, sirnece so zopet zatuliše in miru ni bilo več. In zopet se je maševalni ogenj ustavil za 39 minut, potem za eno uro, čez četrte ure pa so znova zavrele letelce bombe.

Odpravim se v montažno lepo globoko pod zemljo. Šel pogleda na zapetno uro in pravi: »V dveh minutah bo Pavla 3 že na drugi strani Rokavskega preliva.« Vsi se ozrejo na letalo brez pesadke. Zadnji prijemi, nekatere spremembe v elektronskem mehanizmu, dotik elektronskih naprav v notranjosti letelce bombe in letalo odfrči. Za to »Pavlo« čaka že nova lin za njo se vrste tretja, četrta in tako naprej. Ti izstrelki bodo še to noč na drugi strani Rokavskega preliva. Vojaki, ki strežijo maševalnemu orožju, so neutrudeno na delu. Od kar so 15. junija odleteli čez preliv prve bombe, so možje, ki imajo opraviti pri teh izstrelkih, le malo počivali. Vsi pa so nepopisno navdušeni in fanatično pridni pri svoji zaposlitvi. Pa naj izpregovori kar neki podčastnik, ki izvršuje kontrolo mer. Star je 45 let, doma iz Berlina, ter po poklicu strojinik.

Najtežja preizkušnja za nas, pravi mož, je bilo čakanje. Poznali smo naše orožje in smo mu zaupali. Nismo pa mogli dočakati, da bi začeli streljati in na ta način poravnati naše obračune z Anglijo. Saj razumete: marsikdo od nas je imel z njimi poravnati osebne račune.

Obvestila

Slovenskega Rdečega križa

Prijava ležišč za bombardirance. Slovenski Rdeči križ prosi vse dobrosrčne ljubljance, ki bi bili pripravljeni prepustiti za krajšo ali daljšo dobo kakšno ležišče onim, ki bi po morebitnem letalskem napadu ostali brez doma, naj obvestijo, če tega doslej še niso storili, Slovenski Rdeči križ o številu ležišč, in sicer na posebni tiskovnici, ki jo dobe v pisarni Slovenskega Rdečega križa, Marjtin trg 5.

Vojni ujetniki prosijo! Vojni ujetniki v Nemčiji, posebno tisti, ki nimajo svojcev ali so brez zveze z njimi, se obračajo do Slovenskega Rdečega križa s prošnjami, naj bi jim poslal pakete z živili itd. Slovenski Rdeči križ je že odpremil na razne naslove 170 paketov. Ker pa mu sredstva zmanjkujejo, prosí premožnejše rojake, naj se spomnijo vojnih ujetnikov in naj darujejo Slovenskemu Rdečemu križu nepokvirljiva živila ali celotne pakete za vojne ujetnike. V glavni pisarni, Marjtin trg 5, pa lahko dobe tudi naslove vojnih ujetnikov, če bi jim hoteli pakete poslati sami.

Pozivi. V polizdevalnem oddelku, Marjtin trg 5, se naj zlagje pri referentu III. sledeče osebe ali njih svojci: Abunar Antonija iz Kostanjevca, Milka Mali, Šehić Anton, Luzner Mihaela, Ogorevc Mici, Ogorenc Jožef, Bidovec Slavka, Lanza Olga, Srebotnjak Ivan-Malči, Zihel Vanda, Jerič Rudi, Pokovac Alojzija, Peteln Toni; v paketu n. im oddelku se naj javita Strychar Stanislav in Finc Slavka. V glavni pisarni, Marjtin trg 5, pa Kalčenec Elena.

Zahvala. Slovenskemu Rdečemu križu je darovala družina Antič 150 lir namestno venca na grob blagopok. ge. Fasan Milice, obiskovalci bolnišniško-samaritjanskega tečaja 687 lir. Prisrčna hvala!

čune... Izgubil sem ne le svoje stanovanje, pri nekem nočnem napadu streljavalnih bombnikov pred letom dni so mi ubili tudi ženo in tri otroke. Nu, 15. junij je napočil. Vsi smo bili v vročici ob prejemu povelja, da lahko začnemo. Ko smo izpustili prvo »Pavlo«, smo vsi zdržali iz kritja, da bi mogli videti, kako bo letela bomba odfrčala na cilj.

Sele ko smo videli odlet z lastnimi očmi, smo verjeli, da je »Pavla« nastopila pot maševanja. To nas je tako prevzelo, da nismo niti utegnili pisati pisma. Jedli smo kar v bunkerjih, časih pa smo se po cele ure stiskali k »Pavli« tako smo bili obsedeni od naravnane in drugega dela. Zdalj imamo pred seboj široko polje udeleževanja.

Nekoga dne smo prejeli od Führerja radiogram, s katerim nam je bilo za naslede izrečeno priznanje z najvišjega mesta. Nepretrgan odstreliščanje je zelo naporno, in to ne le v telesnem, ampak tudi v duševnem pogledu. Možje namreč tekmujejo med seboj, da bi odstrelišč čim več bomb.

V nekem kotu stoji zabojček s kredom. V zabojčku so zapisali vojaki na vsak izstrelak kratek stavek, n. pr.: Maševanje za Bochum ali Maševanje za Frankfurt ali »Lep pozdrav od tega in tega«, nato pa je nekdo vzel kredo v roke in je napisal na »Pavlo«: »Pozdrav iz Berlina — za Wilhelmstrasse v Charlottenburgu.«

Mali oglasi

Službe iske

KUHARICA
starejša, želi spremljati družbo k manjši družini ali samostojno gospodu, za vsa hišna dela. Naslov v ogl. odd. Jutra, pod »Starejša kuharica«, 18908-1

Vojna iska

VAJENKA
sprejme takoj Jankovec Matija, vodovod in kletarstvo, Rimska c. 19. 18924-44

VAJENKA

za strojno ključničarstvo takoj sprejme Andrej Zupan, Celovška cesta 50. 18953-44

Vojna iska

VEČ POMOČNIKOV
delavskih, za zbito delo (bake) sprejem. Oddam pa delo tudi na dom. Jese Bogo, Cesta na loko 20. 18956-14

Vojna iska

SOBARICI
pridno in pošteno. Vajeno tudi pranja, sprejem. Predstavi se med pol 9. in pol 10. uro. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18974-14

KINO SLOGA

Dve uri prijetnega razvedrila! Najlepa vaška burka! KDO JE OČE?

V glavnih vlogah: Ilse Werner, Roma Bahn, Hans Stüve, Theodor Danegger, Beppo Brem in drugi odlični umetniki. Predstave ob delavskih ob 16. in 19. v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri

KINO UNION

Prečesljiva življenjska slika o ljubeči, požrtvovalni in za srečo svojih otrok boreči se materi

MATERINA LJUBEZEN

Käthe Dorsch, Hans Holt, Hans Hotter, Wolf Albach Betty, Traudi Stark, Paul Hörbiger. Predstave ob 17. in 19.15 uri

GOSPODINISKO

pomočnik, do 35 let star, večje kuhe in drugih gospodinskih del, isče 4 člana družine. Služba stalna. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18902-14

SNAŽILO

vajeno hišnega dela — isčen za kakšno hišo. Placem dobro. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18929-14

SIVILSKO VAJENKO

in pomočnik, sprejemem Naslov v ogl. odd. Jutra, 18931-14

POSTREŽNIK

od 13. do 15. ure, isčem. Ljublj. Topniška ul. 16. 18901-14

POSTREŽNIK

za 2 uri dnevno, isčem. Vahčić, Bleiweisov, 17a. 18957-14

SOBARICI

pridno in pošteno. Vajeno tudi pranja, sprejem. Predstavi se med pol 9. in pol 10. uro. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18974-14

KINO SLOGA

Dve uri prijetnega razvedrila! Najlepa vaška burka! KDO JE OČE?

V glavnih vlogah: Ilse Werner, Roma Bahn, Hans Stüve, Theodor Danegger, Beppo Brem in drugi odlični umetniki. Predstave ob delavskih ob 16. in 19. v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri

KINO UNION

Prečesljiva življenjska slika o ljubeči, požrtvovalni in za srečo svojih otrok boreči se materi

MATERINA LJUBEZEN

Käthe Dorsch, Hans Holt, Hans Hotter, Wolf Albach Betty, Traudi Stark, Paul Hörbiger. Predstave ob 17. in 19.15 uri

Zasluzek

RADIOAPARATE

prezema in strokovno popravi Radio Pegan, Ljubljana, Sečemburgova 6/I. — Tel. 41.92. 18867-3 (bake) oddam v delo na dom. Jese Bogo, Cesta na loko 20. 18865-3

Prodaj

OBELEKE
več damskih in več čevljev št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18344-6

KABLIJENE ČEVLJE
kupujem in prodajam, zame njam za učenje in manjše šole. Klavir Vojakova 4. — Tel. 21.913-6

KRASNO DARILO

za žensko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18951-6

PLANOLO

prodajajo ugodno ceno. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18952-6

DIRO

na gumih, kolostih, nosilnost do 2000 kg, prodam. Peterca, Podušna 43. 18945-6

MOSKO KOLO

v zelo dobrem stanju po izredno nizki ceni prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18946-6

VRATA

balkonska (kuhinska) — in okna raznih velikosti, vse novo, prodam. Kosmowski ul. 31. 18946-6

ZENSKO DARILO

in žensko blago, več pr. tovar, predvzno blago, — kavni servis in več različnih stvari, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18948-6

MAJHNO PARCELO

ob Celovški cesti, na zelo lepem kraju, tako prodam. Zraven sta vodovod in elektrika. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18949-6

LIKALNIK

električni, prodam. Poizvede se pri hišniku na Gosposveti cesti 2. 18933-6

Ležalni stol

je del vašega življenja in zdravlja. Oglejte si ga pri meni. Revnejši bolniki in upokojeanci popust.

RUDOLF ZORE,

Ljubljana, Gledališka ulica št. 12

PISALNI STROJ

»REMINGTON«, novejši sistem, — izbežen, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18936-6

ZDRO KAMERA

Zed-Ikon, 16/16, s Tečajem 145-165 mm, 6 kaset rumenice, usnjen, etc. prodam. Interesenti naj puste naslove v ogl. odd. Jutra pod »Okrajšice«, 18887-6

SIVALNI STROJ

»Jax« v dobrem stanju, za domačo uporabo, — vafelno »Steyrer«, — vafelno; Hubertov plašč poplinozno, zov, za srednje vrste, prodam. 600. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18938-6

SALONSKO ČEVLJE

črne, sem, št. 35 in pol, n. pr. stare, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18939-6

MAJHNE PISTICE

mešane »Spolene«, prodam. Poljska c. 25. 18902-6

MOSKO KOLO

dobro ohranjeno in dam. ske bele sem. čevlje št. 38, prodam. Predlož. Trnovska ul. št. 25. 18900-6

POSTELO

popolnoma novo, brez črnice, temne barve, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18938-6

DAMSKO KOLO

»Puche« novo, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »11.500.« 18936-6

MOSKE ČEVLJE

nove, nizke črne, s lakom kombinirane, št. 39 prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18939-6

MOSKO KOLO

športno, zelo dobro ohranjeno prodam po ugodni ceni. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18940-6

MOSKO OBELE

službovca za predvzno postavo, prodam za 1800 lir. Lepodvorska 26 III. deno. 18942-6

KR NENE PLASE

in jopce, dobro ohranjene, ne prevezane v konjsko prodajo. Smole J. sp. krznar, Sečemburgova. 18944-6

HARMONIKO

klavirsko, novo prodam. Vprašati vsak dan ob 13. do 15. ure. Znanstviš, Gledališka 7-III. 18925-6

2 PARA ČEVLJEV

belih, kačjih, naprodaj pri čevljarju na Gosposveti 16. 18930-6

2 KOLESI

damsko in moško, znamke »Viktorija«, športni, zelo dobro ohranjene in preizkušeni, prodam ali zamenjam za dober avto. Lepodvorska 26-III. deno. 18943-6

PREPROGO

2-30 dolga, 1-60 široka, z vzorci, vezena, lep vzorec, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18954-6

LINOLEI TEKA

zamenjam za možko obleko in čevlje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pravi linolei« 18904-6

DVE PREPROGI

maži, vezene, (preproge) stekljani in dobri šivalni stroji z dolgim čolnicom, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18905-6

GOZARICE

otroške, št. 31, v dobrem stanju, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18907-6

KOSMO KOLO

KOSMO prav malo rabljeno, ugodno prodam. Steklaka Jadranska 22-I. 18909-6

RUJE

kapne in več raznega perila, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18911-6

SPORTNO KOLO

moško in otroški vozček popolnoma nov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18914-6

BILJARD

avtomatični, zelo ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18916-6

HARMONIKO

klavirsko z 80 bas, 4 repreti, novo, prodam. — Ogljed od 7. do 13. ure pri vratarju v Kersnovi 4. 18919-6

MOSKO KOLO

v brezhibnem stanju — prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra, 18920-6

PRODAM

posteljo z žimnicami, posteljno omario 2 fotelje, 1 stol, mizo,